

Èksamen di Naturalisashon

Kòrsou

Foyeto di Èksamen di Naturalisashon

Entrante 1° di òktober 2007 e Reglamento nobo di Naturalisashon a drenta na vigor.

Si bo ke optené e nashonalidat Hulandes, bo mester pasa e Èksamen di Naturalisashon.

For di 15 di desèmber 2010 a adaptá e Areglo Èksamen di Naturalisashon i a publiká e Areglo Èksamen di Naturalisashon Kòrsou, den Korant di Estado nr. 20949 fechá 30 di desèmber 2010. Despues ku bo pasa e Èksamen di Naturalisashon ku éksito, si bo ta kumpli ku e otro eksigensianan, bo por entregá un petishon pa Naturalisashon na Gabinete di Gobernador.

Kontenido	página
Introdukshon	3
1. Èksamen	4
1.1 Partinan	4
1.2 Nivel	4
1.3 Kontenido i organisashon	5
1.4 Preguntanan komo ehèmpel	11
1.5 Desaroyo nobo pa ku èksamen	16
2. Inskripshon pa pasa èksamen	17
2.1 Desaroyo Nobo pa ku inskripshon	18
3. Resultado	19
4. Repaso (re-èksamen)	19
5. Sertifikado	19
6. Kiko mas mester tene cuenta kuné?	19
7. Eksonerashon	20
8. Puntonan di kontakto	22
9. Anekso:	
9.1 Anekso: Reglamento di èksamen	23
9.1.A. Reglanan general	23
9.1.B. Reglanan durante èksamen	24
9.2 Anekso: Términonan final	26
9.2.1 Konkretisashon Términonan Final Parti I Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunitat	29
9.2.2 Términonan final Parti I: Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunitat	34
9.2.3. Términonan final Parti II: Idioma Papiamentu	39
9.2.4 Términonan final Parti III: Idioma Hulandes	42
9.2.5 Tópiko i temanan Parti III: Idioma Hulandes	43
9.3 Anekso: ETE-Portal online	45
9.3.1 Login Portal	
9.3.2 Kiko mester pa yena e formulario di inskripshon	46
9.3.3 Algemene Gebruiksvoorwaarden Online Portaal Naturalisatietoets	48

Introdukshon

E informashon den e foyeto akí ta basá, entre otro, riba e Areglo Èksamen di Naturalisashon Kòrsou 2011 di 15 di desèmber 2010, publiká den Korant di Estado nr. 20949 fechá 30 di desèmber 2010.

Den e organisashon nobo bálido for di 2011 e kandidatonan tin ku pasa èksamen den 3 parti: Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunitat di Kòrsou, Abilidad di idioma Papiamentu í Abilidad di idioma Hulandes. Den kapítulo 1 tin mas informashon tokante esaki.

Pa e Èksamen di Naturalisashon mester dominá idioma Papiamentu i Hulandes na nivel A2. Den paragraf 1.2 tin mas informashon tokante esaki. Tambe mester tin konosementu di e manera di biba i traha na Kòrsou.

No ta obligá pa sigui un kurso di Naturalisashon. Kada kandidato ta liber pa disidí si e ta sigui un kurso òf si e ta skohe pa siña riba su mes.

Sentro di Ekspertisia pa Prueba & Èksamen (ETE) di Ministerio di Enseñansa, Siensia, Kultura i Deporte di Kòrsou ta segun e lei di naturalisashon e instansia outorisá pa ehikutá e èksamen di naturalisashon i ta enkargá ku eksigensianan di èksamen i entrega di sertifikado di naturalisashon. ETE ta eksaminá independientemente i no tin relashon formal ku dunadónan di kurso. Di otro banda esakinan tampoko no tin un relashon formal ku ETE i konsekuentemente ta independiente di gobièrnu.

Despues ku pasa e Èksamen di Naturalisashon ku éksito, e kandidato por hasi petishon na ETE pa risibí su Sertifikado di Èksamen di Naturalisashon. Ku esaki e kandidato por entregá un petishon pa Naturalisashon na Gabinete di Gobernador.

Importante:

Pa optené e nashonalidat Hulandes e posesion di un Sertifikado di Èksamen di Naturalisashon ta solamente un di e eksigensianan. P'esei nos ta konsehá pa informá bo mes bon tokante e proseso di naturalisashon i tur e otro eksigensianan, promé ku bo inskribí pa e Èksamen di Naturalisashon i promé ku entregá e petishon na Gabinete di Gobernador.

Informashon mas detayá tokante eksonerashon pa Èksamen di Naturalisashon bo por haña na Gabinete di Gobernador.

ETE ta konsehá e kandidato pa e tuma e tempu nesesario pa prepará su mes bon pa tur èksamen: parti 1, 2 i 3, specialmente pa èksamen idioma Hulandes, promé ku e inskribí su mes pa esaki. Segun ekspertonan di idioma ta kasi imposibel pa un hende dominá kuater nivel di abilidad di un idioma strañero den algun luna di tempu, specialmente si un hende NO ta praktiká esaki diariamente.

Por último, pero no ménos importante, naturalisá ta enserá, integrá den e komunitat di Kòrsou kaminda bo ta biba, traha i kumpli ku bo obligashonnan komo un bon siudadano di e pais.

1. Èksamen

1.1 Partinan

E Èksamen di Naturalisashon ta konsistí di tres parti:

Parti I Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunitat

Parti II Abilidadat di idioma Papiamentu:

- a. abilidadat di skucha
- b. abilidadat di skirbi
- c. abilidadat di lesa
- d. abilidadat di papia

Parti III Abilidadat di idioma Hulandes:

- a. abilidadat di skucha
- b. abilidadat di skirbi
- c. abilidadat di lesa
- d. abilidadat di papia

Pa optené e Sertifikado di Èksamen di Naturalisashon mester a pasa tur tres parti di e èksamen ku éksito. No tin un sekuensia spesífiko pa pasa e tres partinan. Ku otro palabra, e NO ta un eksigensia ku mester pasa parti I, II i III den un sierto sekuensia.

1.2 Nivel

Por lo general, e Èksamen di Naturalisashon ta na nivel di final di skol básiko c.q. skol di Fundeshi. E nivel lingwístiko minimal pa pasa e èksamennan di idioma Papiamentu i Hulandes ku éksito ta nivel A2 di e 'Kwadro di Referensia Oropeo' (ERK) pa idioma moderno. E nivel lingwístiko akí ta nifiká un dominio di idioma di Papiamentu i Hulandes, kaminda un hende (aloménos) por komuniká na Papiamentu i Hulandes tokante asuntunan simpel i diario. E persona ta usa formulashonnan simpel i por keda indiká komo un usuario básiko di e idioma.

Aki bou nos ta sita e deskripshon segun e 'Kwadro di Referensia Oropeo' tokante e nivel di dominio di un *usuario básiko*:

*"E por komprondé frase i ekspreshonnan ku ta aparesé regularmente, ku tin relashon ku asuntunan di interes direkto (por ehèmpel datonan personal, famia, hasi kompra, geografia i trabou).
E por komuniká ku tareanan simpel i diario ku ta eksigí un interkambio simpel i direkto tokante asuntunan di konfiansa i relevansia diario.
E por deskribí den palabranan simpel aspektonan di su propio pasado, di su medio sosial direkto i di asuntunan riba tereno di diferente nesidadat."*

1.3 Kontenido i organisashon

❖ Términonan final

E términonan final ta deskribí loke bo mester por i ki sorto di konosementu ta nesesario, pa por pasa e Èksamen di Naturalisashon ku éksito. E informashon ku bo mester apsorbé, ta keda presentá di un manera mas práktiko i konkreto posibel na èksamen.

Informashon tokante e términonan final (loke bo mester sa i por) ta disponibel den e aneksonan den e foyeto akí: kapítulo 9 anekso 9.2. página 23-44.

Esaki ta publiká tambe riba e siguiente wèpsaitnan:

- www.gobiernu.cw

- www.ete.cw

i riba nos página di Facebook: ETE – Expertisecentrum voor Toetsen & Examens.

❖ Organisashon di èksamen

Parti I: **Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunidat**

Ta evaluá bo konosementu den un èksamen ku preguntanan tokante reglanan i kustumbenan di komunidat, orientashon sosial i tokante e sistema polítiko.

- E èksamen ta di forma digital pa medio di kòmputer
- E èksamen ta konsistí di 48 pregunta di eskoho múltiple di 3 alternativa.
- E èksamen akí ta na e idioma papiamentu.
- E èksamen **Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunidat** ta di forma digital pa medio di kòmputer.

Parti II i III: **Abilidadat di idiomanan Papiamentu i Hulandes**

Bo mester demostrá durante e èksamen ku bo ta dominá e idiomanan Papiamentu i Hulandes sufisientemente na nivel A2. Bo mester dominá e dos idiomanan akí na nivel di un usuario básiko (nivel A2, mira página 4 bou di e título: Nivel).

Parti II i III, Abilidadat di idioma Papiamentu i Hulandes, kada un ta konsistí di 4 sekshon:

1. Èksamen di Abilidadat di Skucha
2. Èksamen di Abilidadat di Skirbi
3. Èksamen di Abilidadat di Lesa
4. Èksamen di Abilidadat di Papia

• E 4 partinan di èksamen **idioma Papiamentu** ta di forma digital pa medio di kòmputer.

• E 4 partinan di èksamen **idioma Hulandes** ta di forma digital pa medio di kòmputer.

Mira tabèl I i II riba e siguiente páginanan pa haña un bista tokante e konstelashon, kontenido, kriterio di evaluashon i stándart di e diferente partinan di e èksamen.

Tabèl I: Konstelashon i kontenido di e Èksamen di Naturalisashon.

Parti i áreanan di kontenido	Forma di èksamen	Kantidat di tarea	Durashon di èksamen
<p>I Konosementu di Organisashon polítiko i Komunitat*:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trabou i entrada 2. Manera di anda ku otro, norma i balornan 3. Manera di biba 4. Salú i salubridat 5. Historia i geografia 6. Instansianan 7. Organisashon polítiko i estado di derecho 8. Enseñansa i edukashon 	<p>Mester lesa teksto, skema, instrukshon, anunsio kòrtiku. E tareanan ta repartí den: Máksimal 48 pregunta di eskoho múltiple di 3 alternativa na Papiamentu pa medio di kòmputer, digital.</p>	48	60 minüt
<p>Abilidad di idioma: Papiamentu</p> <p>1. Abilidad di Skucha* Tópikonan ku e kandidato por keda konfrontá kuné den bida diario, na skol/kurso/estudio òf den su profeshon.</p> <p>2. Abilidad di Skirbi* Tópikonan ku e kandidato por keda konfrontá kuné den bida diario, na skol/kurso/estudio òf den su profeshon.</p> <p>3. Abilidad di Lesa* Tópikonan ku e kandidato por keda konfrontá kuné den bida diario, na skol/kurso/estudio òf den su profeshon.</p> <p>4. Abilidad di Papia* Tópikonan ku e kandidato por keda konfrontá kuné den bida diario, na skol/kurso/estudio òf den su profeshon.</p>	<p>Skucha for di e sistema di oudio pida pida teksto kòrtiku i kombersashonnan mas largu, entrevista òf diálogo. E tareanan ta pregunta di eskoho múltiple pa medio di kòmputer, digital.</p> <p>Diferente tipo di tarea manera: indiká e ortografia korekto di palabranan (eskoho múltiple), terminá frasenan inkompleto, skirbi un e-mail, teksto pa korant. E tareanan ta pregunta di eskoho múltiple i habrí pa medio di kòmputer, digital.</p> <p>Les a teksto kòrtiku, skema, instrukshon, anunsio, aviso. Les a teksto mas largu, artíkulo den korant òf karta. Formulario, roster òf skema, e-mail òf memo. E tareanan ta pregunta di eskoho múltiple pa medio di kòmputer, digital.</p> <p>Diferente sorto di tarea kòrtiku, manera konta kiko ta mira riba un plachi, terminá un diálogo, deskribí un opheto, un ruta, splika algu, duna un opinion. Formulá frase kòrtiku i medio largu riba un pregunta, formulá un instrukshon, splika un situashon i formulá un pregunta pa optené un kontesta satisfaktorio. E èksamen ta di forma digital pa medio di kòmputer. Via di un 'head-phone' ku tin un mike ta skucha e tareanan i ta papia. Automátikamente e programa di kòmputer ta graba loke papia.</p>	<p>24</p> <p>12</p> <p>24</p> <p>14</p>	<p>55 minüt</p> <p>60 minüt</p> <p>60 minüt</p> <p>30 minüt</p>

* Korekshon di parti 2: sekhon 2 i 4, ta tuma lugá digitalmente dor di korektornan profeshonal di idioma Papiamentu. Korekshon di parti 1 i 2 sekhon 1 i 3, ta tuma lugá automátikamente digital.

Parti i áreanan di kontenido	Forma di èksamen	Kantidat di tarea	Durashon di èksamen
<p>III Abilidad di idioma: Hulandes</p> <p>1. Abilidad di Skucha* Tópikonan ku e kandidato por keda konfrontá kuné den bida diario, na skol/kurso/estudio òf den su profeshon.</p> <p>2. Abilidad di Skirbi* Tópikonan ku e kandidato por keda konfrontá kuné den bida diario, na skol/kurso/estudio òf den su profeshon.</p> <p>3. Abilidad di Lesa* Tópikonan ku e kandidato por keda konfrontá kuné den bida diario, na skol/kurso/estudio òf den su profeshon.</p> <p>4. Abilidad di Papia* Tópikonan ku e kandidato por keda konfrontá kuné den bida diario, na skol/kurso/estudio òf den su profeshon.</p>	<p>Skucha pida pida teksto kòrtiku i kombersashonnan. E tareanan akí ta den forma di eskoho múltiple pa medio di kòmputer, digital.</p> <p>Diferente tipo di tarea, manera: skirbi karta kòrtiku i tarheta, yena formulario i skema, skirbi memo, manda un e-mail. E èksamen ta di forma digital pa medio di kòmputer, digital.</p> <p>Lesu teksto, skema, instrukshon, anunsio kòrtiku, E tareanan ta pregunta di eskoho múltiple pa medio di kòmputer, digital.</p> <p>Diferente sorto di tarea, manera: tene un kombersashon na telefòn, splika algu, bestèl algu, trata un keho. E èksamen ta di forma digital pa medio di kòmputer. Via di un 'head-phone' ku tin un mike ta skucha e tareanan i ta papia. Automátikamente e programa di kòmputer ta graba loke papia.</p>	<p>25/26</p> <p>5</p> <p>25/26</p> <p>5</p>	<p>45 minüt</p> <p>50 minüt</p> <p>65 minüt</p> <p>35 minüt</p>

* Korekshon, di parti 2 i 4, ta tuma lugá digitalmente dor di korektornan profeshonal di idioma Hulandes. Korekshon di parti 1 i 3 ta tuma lugá outomátikamente digital.

Tabèl II: Kriterio di evaluashon i stándart

Èksamen	Parti di Èksamen	Aspektonan di evaluashon/korekshon	Stándart
Parti I	Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunitat*	Bo ta haña preguntanan tokante kustumbènan di komunitat, orientashon sosial i organisashon polítiko i mester kontestá (korekto/no korekto/eskoho múltiple) esakinan korektamente. Semper ta un kontesta so ta korekto.	skor máksimo:48 skor mínimo: 35
Parti II	Abilidad di idioma Papiamentu*		
	- skucha	Bo ta skucha fragmento di teksto i kòmbersashon mas largu for di e sistema di oudio i mester por kontestá pregunta tokante esaki korektamente. Semper ta ún kontesta so ta korekto.	skor máksimo: 24 skor mínimo: 14
	- skirbi	Bo ta haña diferente tipo di tarea. Na evaluashon di bo elaborashon lo siguiente ta konta: - e palabranan mester ta korektamente di spèl; - no ta konta eror den artíkulo; - bo tin mag di tin eror di spèl (ku eksepsyon di tarea di spèlmentu korekto), tanten ku no afektá komprehensibilidat di e palabra/frase; - no ta konta erornan gramatikal, tanten ku no afektá komprehensibilidat, ku eksepsyon di e siguiente spesifikashonnan: <ul style="list-style-type: none"> • e sekuensia di palabra den e frasenan prinsipal mester ta korekto; • e frasenan mester tin un suheto i un verbo konhugá; • e verbonan: ta, tin, bai, hasi, mester, mester ta den e forma korekto. - mester a usa un tempu di verbo korekto. - na e tareanan pa yena/formularionan mester a yena informashon korekto. - na deskripsionnan di plachi, mester tin frasenan adekuá skirbí, ku no ta kontradesí e ilustrashon.	skor máksimo: 24 skor mínimo: 14
	- lesa	Bo ta haña teksto kòrtiku pa lesa, skema, instrukshon, aviso i ta kontestá e pregunta a base di esei (eskoho múltiple). Semper ta un kontesta so ta korekto.	skor máksimo: 24 skor mínimo: 14
	- papia	Ta paga tinu riba lo siguiente ora di evaluashon: <u>Kontenido</u> : e ekspreshon mester ta relashoná ku e tarea i mester ta sufisientemente kla. Serka tur tarea ta evaluá riba kontenido di e kontesta. <u>Gramátika</u> : e ekspreshon den su totalidat mester ta sufisientemente korekto pa loke ta trata gramátika. <u>Estilo</u> : registro sufisientemente adekuá: forman korekto pa dirigí bo mes na un hende, manera uso di `señora` . <u>Entonashon</u> : adekuá den e tipo di ekspreshon. Por ehèmpel un pregunta òf un eksklamashon. <u>Kapasidat komunikativo</u> : reashoná di manera adekuá riba e otro papiadó. <u>Abilidad di papia general</u> : - fluides - pronunsiashon - skohensia di idioma, sekuensia di palabra, tempu di verbo.	skor máksimo: 35 skor mínimo: 21

Parti III	Abilidad di idioma Hulandes*	Pa e èksamen di Abilidad di idioma Hulandes e kandidato mester optené un skor ku ta demostrá ku e kandidato a alkansá minimalmente e nivel di dominio A2 di e 'Kwadro Europeo pa Idiomanan Strañero Moderno'.	
Èksamen	Parti di Èksamen	Aspektonan di evaluashon/korekshon	Stándart
	- skucha	<p>Dominio di nivel A2 ta nifiká ku e kandidato por hasi e siguiente akshonnan lingwístiko:</p> <p>E kandidato por komprondé frase i e palabranan di mas frekvente ku ta relashoná ku áreanan ku ta specialmente di interes personal direkto (por ehèmpel informashon básiko tokante mi mes i famia, hasi kompra, geografía, trabou).</p> <p>E kandidato por sigui puntonan importante den mensahe- i anunsionan kòrtiku, kla i simpel.</p>	stándart: A2
	- skirbi	<p>Abilidad di skirbi di e kandidato ta keda evaluá riba dos aspekto:</p> <p>Riba kontenido i forma. Pa standarisá e Èksamennan di skirbi, ta konta ku tantu kontenido komo forma mester konektá ku e nivel midí. Esaki ta nifiká ku ta duna un resultado di nivel solamente si kontenido komo forma ta konektá. Promé ta evaluá kontenido di e tareanan riba kon adekuá e kontenido ta. Mester kontestá e siguiente puntonan ku 'sí' pa hasi un evaluashon di nivel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - e tareanan ta sufisientemente lesabel? - e tareanan a keda ehekutá na Hulandes? <p>Aspektonan di forma ta: koherensia - vokabulario - tono i registro - gramatikalmente korekto - ortografía - signo ortográfiko.</p>	stándart: A2
	- lesa	<p>Dominio di nivel A2 ta nifiká ku e kandidato por hasi e siguiente akshonnan lingwístiko:</p> <p>E kandidato por lesa teksto.</p> <p>E kandidato por haña informashon pronostikabel spesífiko den teksto di tur dia manera aviso, menú i skemanan.</p> <p>E kandidato por komprondé karta personal simpel i kòrtiku.</p>	stándart: A2
	- papia	<p>Ta evaluá e abilidad di papia di e kandidato riba e siguiente aspektonan:</p> <p><u>Kontenido</u>: a realisá e kontenido pidí?</p> <p><u>Koherensia</u>: e kandidato ta usa konhunshon kaminda ta nesesario?</p> <p><u>Anáfora</u>: e kandidato ta usa anáfora kaminda ta nesesario?</p> <p><u>Ekspresishonnan</u>: tin un desaroyo den e kandidato su ekspresishonnan?</p> <p><u>Vokabulario i uso di palabra</u>: e kandidato ta ekspresá su mes den un vokabulario hopi variá?</p> <p><u>Artíkulo</u>: e kandidato ta usa artíkulo kasi semper di forma korekto?</p> <p><u>Preposishon</u>: e kandidato ta usa preposishon den kombinashonnan mas frekvente i ménos frekvente i kasi semper di forma korekto?</p>	stándart: A2

		<p><u>Tono i registro</u>: tono i registro ta adekuá pa e relashon entre e kandidato i e reseptor di e teksto?</p> <p><u>Gramatikalmente korekto</u>: kon e sekuensia di palabra ta den e frasenan prinsipal?</p> <p><u>Uso korekto di frasenan supordiná</u>: e kandidato ta usa frase supordiná kasi semper? E sekuensia di palabra ta semper korekto?</p> <p><u>Forma di verbo</u>: e forman di verbo ta kasi semper korekto?</p> <p><u>Kon ta realisá flekshon di pronòmber, athetivo i sustantivo?</u> Ta realisá semper di forma korekto?</p> <p><u>Komprensibilidat, pronunsiashon i entonashon</u>: e skuchadó no mester hasi esfuerso pa komprondé e ekspreshonnan.</p> <p><u>Entonashon i pronunsiashon</u>: e kandidato tin un entonashon i pronunsiashon natural i kla.</p> <p><u>Fluides i ritmo di papia</u>: e ritmo di papia ta normal i kasi semper e kandidato ta ekspresá su mes ku fluides.</p>	
<p>* <i>Mira términonan final den e aneksonan di e foyeto akí.</i></p>			

1.4. Preguntanan komo ehèmpel

Aki bou tin di kada sekshon di èksamen un pregunta komo ehèmpel. Ku esaki bo por haña un idea kon e èksamen lo por ta.

Parti I Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunidat di Kòrsou

DEMO Parti 1 Konosementu di Organisashon P...

Vraag 1
Kua di e paisnan aki ta forma Reino Hulandes huntu ku Hulanda?

A Aruba, Kòrsou i Sint Maarten

B Kòrsou, Boneiru i Aruba

C Saba, Sint Maarten i Sint Eustatius

< VORIGE

VOLGENDE >

Riba e site por train tambe kuné:

[Demo Telettoets: Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunidat di Kòrsou](#)

Parti II Abilidad di Idioma Papiamentu -Abilidad di Skucha:

DEMO Parti 2 Idioma Papiamentu: Skucha

Vraag 1
Bo ta tende un señora papia.

*Les e pregunta promé (ariba na banda drechi).
Despues skucha e teksto.*

Ku ken e señora aki ta papia?

A ku mama di Belinda

B ku yúfrou di Belinda

C ku su yu Belinda

< VORIGE

VOLGENDE >

Riba e site por train tambe kuné:

[Demo Telettoets: Skucha](#)

- Abilidad di Skirbi:

DEMO Parti 2 Idioma Papiamentu: Skirbi

Vraag 1

Teip un frase lógiko ku ta pas entre e dos frasenan.

Hopi persona tin interes pa partisipá na e festival kantadó Mayo.

.....

Sino, bo no por partisipá.

Teip e frase na banda drechi di e pantaya.

< VORIGE

VOLGENDE >

Riba e site por train tambe kuné:

[Demo Telettoets: Skirbi](#)

- Abilidad di Lesa:

DEMO Parti 2 Idioma Papiamentu: Lesa

Vraag 1

Les a pregunta promé.
Despues lesa e teksto.
Despues klek riba e lêter di e kontesta di bo eskoho.

LADRONNAN DETENÉ - Ayera polis a detené dos ladron, di 16 i 18 aña. Polis a reaskhoná riba un tep di un peaton ku a tendé zonido di glas kibrando den e edifisio di patfenderei. E edifisio akí no tin su mes instalashon di alarma. Ora polis a yega einan, nan a mira dos mucha hòmber sali pafó. Mes ora nan a kore bai. Durante e persekushon nan a laga nan botin - un pantaya di kòmputer i un tokadó di disko kompakto - kai riba kaya. Despues e ladronnan a siep kai riba e kaya muhá. E detenshon no a duna ningun problema. Awe mainta por a debilbé patfenderei e botin kompletu.

Kon polis a haña sa ku tabatin un kiebro?

A E instalashon di alarma a alertá polis.

B Pa kasualidat polis a pasa i a mira e kiebro.

C Un peaton a notifiká polis.

< VORIGE

VOLGENDE >

Riba e site por train tambe kuné:

[Demo Telettoets: Lesa](#)

- Abilidat di Papia:

DEMO Parti 2 Idioma Papiamentu: Papia

Vraag 1

Bo ta traha den un ofisina.
Bo hefe a yama bisa ku e ta pegà den trafiko.
Lo e yega por lo ménos 20 minüt lat.
Un kliente ta yega.
E ke papia ku bo hefe.

Splika e kliente pakiko esaki no ta posibel.

Graba bo kontesta.

VORIGE VOLGENDE

Riba e site por train tambe kuné:

[Demo Telettoets: Papia](#)

Parti III Abilidat di idioma Hulandes

- Abilidat di Lesa/Lezen:

Oefentoets Lezen - OA Player

Vraag 1 1 punt

Christina is student. Ze werkt samen met Manuel aan een opdracht.
Christina heeft een e-mail gekregen van Manuel.

Lees eerst de vraag.
Lees daarna de tekst.

Afzender	m.laurens@instamail.com
Onderwerp	Opracht voor school

Hoi Christina,

Hoe gaat het? We moeten samen een opdracht maken, maar ik ben ziek. Kun jij de opdracht alleen maken? Het is veel werk om alleen te doen. Heb jij daar tijd voor? Als jij de opdracht maakt, kook ik volgende week voor jou. Pasta met kip, of rijst met groente. Jij mag kiezen wat ik ga koken.

Ik heb school gebeld en verteld dat ik ziek ben. Als het jou niet lukt om de opdracht te maken, stuur ik de docent een e-mail. Dan vraag ik aan de docent of we de opdracht later kunnen maken. Hij vindt dat vast wel goed.

Sorry dat ik de opdracht nu niet kan maken. Stuur jij mij een mail terug?

Groetjes,
Manuel

Waarom kan Manuel de opdracht niet maken?

A Hij moet naar zijn werk.

B Hij heeft geen tijd.

C Hij is ziek.

VORIGE VOLGENDE

1 / 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Riba e site por train tambe kuné:

<https://telettoets.optimumassessment.com/spa/assessment-login/#/PSV8>

- **Abilidat di Skucha/Luisteren:**

Oefentoets Luisteren - OA Player

Vraag 1 1 punt

David heeft een buurtfeest georganiseerd. Hij vertelt iets over het feest.

Lees eerst de vraag.
Luister daarna naar de tekst.

Welk eten is er aanwezig?
Kies het juiste plaatje.

A

B

C

< VORIGE 1 / 12 VOLGENDE >

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Riba e site por train tambe kuné:

<https://teletoets.optimumassessment.com/spa/assessment-login/#/JP9T>

- **Abilidat di Skirbi/Schrijven:**

Oefentoets Schrijven - OA Player

Vraag 1 1 punt

U wilt zich inschrijven voor zwemles. Hiervoor moet u eerst een inschrijfformulier invullen.

Vul het formulier in. Sommige gegevens moet u zelf bedenken.

Inschrijfformulier Zwemschool Oceaan

Persoonsgegevens

Voornaam

Achternaam

Geslacht Man Vrouw

Geboortedatum

Adres

Woonplaats

Telefoonnummer

E-mailadres

Welke ervaring heeft u met zwemmen?

Op welke dag wilt u les?

Op welk dagdeel wilt u les?

's morgens

's middags

< VORIGE 1 / 5 VOLGENDE >

1 2 3 4 5

Riba e site por train tambe kuné:

<https://teletoets.optimumassessment.com/spa/assessment-login/#/JFTT>

- **Abilidad di Papia/Spreken:**

Oefentoets Spreken - OA Player

Vraag 1

1 punt

U zit in een restaurant.
U wilt iets bestellen.

Kijk naar de plaatjes.

Vertel de ober wat u graag wilt bestellen.
Gebruik daarbij alle plaatjes.
U hoort eerst de ober.

00:00 01:00

VORIGE

1/5

1 2 3 4 5

VOLGENDE

Riba e site por train tambe kuné:

<https://teletoets.optimumassessment.com/spa/assessment-login/#/B9VU>

1.5 Desarojo nobo pa ku èksamen

Entrante aña 2022, tur èksamen ta digital. Pues e kandidato mester pasa esaki pa medio di kòmputer. Konkretamente e kambionan ta enserá ku finalmente tur èksamen di Naturalisashon ta digital for di aña 2022.

Trayekto di digitalisashon:

2020:

Parti III	Abilidadat di idioma Hulandes: a. abilidadat di skucha b. abilidadat di skirbi c. abilidadat di lesa d. abilidadat di papia	
		digital
		digital
		digital
		digital

2021:

Parti I	Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunidat di Kòrsou	digital
Parti II	Abilidadat di idioma Papiamentu: a. abilidadat di skirbi b. abilidadat di papia	digital

2022:

Parti II	Abilidadat di idioma Papiamentu: c. abilidadat di skucha d. abilidadat di lesa	digital
----------	--	---------

Digitalisashon ta trese hopi bentaha kuné. Dor di digitalisá, nos por traha mas efisiente i efektivo. Sinembargo, pa motibu di kapasidat limitá, por akapará un máksimo kantidat di kandidato.

2. Inskripshon pa pasa èksamen

Pa inskribí pa èksamen mester hasi esaki via di nos wèpsait: www.ete.cw

E akshonnan i e fechanan eksakto pa apliká pa e èksamen konserní ta keda publiká kada aña den korantnan lokal. Riba e wèpsaitnan: www.gobiernu.cw i www.ete.cw, i página di Facebook: ETE-Expertisecentrum voor Toetsen & Examens, tin e planifikashon di e aña.

ETE ta urgi tur kandidato pa prepará debidamente, ku antisipashon, pa e èksamennan, promé ku inskribí pa pasa èksamen. Asina bo por partisipá ku mas éksito na e èksamennan.

Tambe ETE a introdusí su portal online via kua un kandidato ta registrá pa un kuenta i pa medio di esaki ta inskribí i risibí tur informashon online. * *Mira ETE-Portal den e aneksonan di e foyeto aki.*

Pa motibu di limitashon di kapasidat ETE ta obligá di mantené un kantidat máksimo ku por inskribí. E kantidat máksimo ku por inskribí pa biaha ta 150 persona. Aki nos a tene kuenta ku e promedio di kantidat di inskripshon di último añanan repartí entre e grupo di repaso i e grupo nobo.

Nos ta konfia ku introdusiendo e fasilidatnan nobo akí, nos por duna un mihó servisio na nos klientenan.

No ta obligatorio pa pasa tur èksamen den e mesun periodo. Pues bo mester mèldu i paga solamente pa e èksamen ku bo ta bai hasi.

Pa por pasa èksamen mester kumpli ku algun kondishon:

Kondishonnan:

- Bo mester por lesa i skirbi
- Bo mester tin abilidad básiko riba kòmputer pa Parti I, II i III (manehá teklado, raton)
- Bo mester papia moderá i ku volúmen regulá pa e èksamen papia Parti II i III
- Bo mester a depositá e plaka di èksamen korespondiente, denter di e fecha stipulá, riba e kuenta di banko di gobièrnu asigná pa ETE.

Pa por inskribí 'submit'/manda e siguiente dokumentonan:

- Bo pèrmit di estadia **original i bálido**. Òf un komprobante di e petishon pa haña e pèrmit di estadia òf pa prolongá durashon di balides di e pèrmit di estadia.
- Bo prueba di identifikashon (**sédula**) **original i bálido**.
- Si bo no tin sédula bálido mester manda **pasport bálido** huntu ku e sédula ku a vense.
- Bo komprobante di pago di èksamen original
- Bo karta di resultado original, si bo mester bolbe hasi partinan I, II, III
- Bo sertifikado original (entre 2008-2010), si bo mester hasi solamente Parti III.

Solamente kandidatonan ku a apliká i ku a 'submit'/manda nan komprobante di pago i demas eksigensianan ariba mensioná, denter di e periodo stipula, ta bini na remarke pa inskribí pa pasa èksamen. E kandidato ta risibí su karta konvokatorio di èksamen pa medio di e-mail i/òf wèpsait/ETE-Portal, konforme e planifikashon èksamen di naturalisashon.

E inskripshon ta outomatisá i ta tuma lugá digitalmente pa medio di website di ETE.

NB Ta importante ku na momento ku bo apliká pa inskribí bo duna bo adrès ofisial registrá na Kranshi. Esaki pa evitá problema despues, ora di otorgá sertifikado.

Tambe ta importante pa duna bo datonan korekto i sin fayo (number di telefòn, adrès, e-mail). Den kaso ku tin kambio di number di telefòn, adrès, e-mail mester informá ETE via di e e-mail: naturalisashon@ete.cw

Den e karta konvokatorio tin notá: bo number di kandidato, e fecha, orario di atmishon, orario di e èksamen, lugá i e otro eksigensianan pa pasa e èksamen. E reglanan di èksamen (Reglamento di èksamen) ku ta bálido na momento di e èksamen ta pará den kapítulo 9, anekso 9.1., página 23 – 25.

❖ **Gastunan di èksamen*:**

E tarifa di èksamen ta stipulá den e Areglo di Èksamen di Naturalisashon Kòrsou 2011 di 15 di desèmber 2010, manera publiká den Korant di Estado nr. 20949 fechá 30 di desèmber 2010.

· Parti I	Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunidat	fl. 275,-
· Parti II	Abilidadat di idioma Papiamentu	fl. 225,-
· Parti III	Abilidadat di idioma Hulandes	fl. 110,-

* E tarifa aktual a ser stipulá dor di Hulanda. E tarifanan di èksamen por keda stipulá/adaptá anualmente.

Den kaso di re-èksamen/repaso, gastunan di èksamen ta lo siguiente:

· Parti I	Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunidat di Kòrsou	fl. 140,-
· Parti II	Abilidadat di idioma Papiamentu: pa 1 sekshon	fl. 75,-
	pa 2 sekshon	fl. 150,-
	pa 3 òf 4 sekshon	fl. 225,-
· Parti III	Abilidadat di idioma Hulandes: pa 1 sekshon	fl. 37,-
	pa 2 sekshon	fl. 74,-
	pa 3 sekshon	fl. 111,-
	pa 4 sekshon	fl. 148,-

Mester paga e suma indiká, pa e gastunan di èksamen di Naturalisashon den e periodo di pago, riba e number di kuenta di banko di gobièrnu di Kòrsou asigná pa ETE, mensionando: **bo nòmber i fam. Si bo ta inskribi entre 2011 – 2024: mensioná tambe bo number di kandidato.**

2.1 **Desaroyo nobo pa ku inskripshon**

Algun desaroyo importante pa ku inskripshon

- ❖ Mas i mas nos ta komuniká digitalmente ku kandidato, pa medio di e-mail i/òf wèpsait: ETE-Portal den 'MiPortal'.
- ❖ Aplikashon pa inskribí pa èksamen ta digital.
- ❖ Inskripshon i pago ta via di wèpsait.
- ❖ Entrega di karta konvokatorio ta tuma lugá digital via di e ETE-Portal den 'MiPortal'.
- ❖ ETE a introdusí su portal online via kua un kandidato ta traha su kuenta, 'MiPortal', pa registrá.

3. Resultado

E resultado di e èksamen bo ta risibí via di ETE-Portal den 'MiPortal' di Sentro di Ekspertisia pa Prueba & Èksamen (ETE) pa mas tardá 30 dia despues ku e periodo di e èksamen a finalisá. E fecha pa optené e resultado ta stipulá den e 'planifikashon èksamen di naturalisashon 2025'. Lesa kapítulo 9, anekso 9.4., página 51.

E resultado di kada parti ta independiente. Pues no tin komo kondishon ku bo mester pasa un parti ku éksito pa por pasa e otro parti.

4. Repaso

Si bo no a pasa e èksamen i/òf parti di e èksamen ku éksito, bo por pasa un repaso. Den e kaso ei bo mester inskribí di nobo i kumpli di nobo ku e pago di èksamen.

5. Sertifikado

Bo ta haña e sertifikado di Èksamen di Naturalisashon ora bo a pasa tur e èksamennan, tantu Parti I komo Parti II i III ku éksito. Sentro di Ekspertisia pa Prueba & Èksamen (ETE) lo otorgá e sertifikadonan mas pronto posibel, despues di a stipulá e resultado final i despues ku e kandidato entregá un petishon pa esaki.

Si un kandidato pasa tur e tres partinan di èksamen ku éksito e por hasi un petishon, denter di tres dia despues di e resultado, pa optené su sertifikado. Petishon pa sertifikado mester tuma lugá por eskrito pa medio di un karta òf e-mail na presidente di èksamen, sra. E.A.R. Padilla-Bomberg, **e-mail: naturalisashon@ete.cw**

Entrega di sertifikado lo tuma lugá 3 siman despues di fecha di resultado.

Ku e Sertifikado di Èksamen di Naturalisashon seguidamente, si bo ta kumpli ku e otro eksigensianan, bo por entregá un petishon pa Naturalisashon na Gabinete di Gobernador. Informashon tokante e prosedura akí ta optenibel na Gabinete di Gobernador.

6. Kiko mas mester tene cuenta kuné?

Bo mester presentá na èksamen na tempu. Bo mester ta presente na e ora ku bo karta konvokatorio **ta indiká na ora di atmishon, esta 30 minüt adelantá. Si bo yega lat, bo no por partisipá mas na e èksamen.** E ora ei bo mester inskribí i paga di nobo.

Semper na e èksamen bo mester tin huntu ku bo, bo karta konvokatorio i un prueba bálido original di identifikashon: sédula òf pasport. Si bo no tin huntu ku bo e karta konvokatorio i bo prueba bálido original di identifikashon, bo no por pasa e èksamen. Tambe bo mester ta adekuá bistí segun reglamento ta stipulá. Lesa kapítulo 9, anekso 9.1.B., página 24 – 25.

Pa optené e nashonalidat Hulandes e poseshon di un sertifikado di Èksamen di Naturalisashon ta solamente un di e eksigensianan. P'esei nos ta konsehá pa informá bo mes bon tokante e otro eksigensianan ku tin pa entrega di e petishon serka Gabinete di Gobernador, promé ku bo inskribí pa e Èksamen di Naturalisashon. Informashon mas detayá tokante eksonerashon pa Èksamen di Naturalisashon bo por haña na Gabinete di Gobernador.

7. Eksonerashon

Eksonerashon di e Èksamen di Naturalisashon Kòrsou

Bo no ta obligá pa hasi e Èksamen di Naturalisashon kompleto, si:

- Bo tin bo diploma di skol ku bo a optené den Reino Hulandes i ku ta di un nivel mas altu ku esun di skol básiko c.q. skol di Fundeshi. Por ehèmpel, bo a haña un diploma di "leerlingwezen", enseñansa profeshonal, enseñansa general avansá, enseñansa superior i enseñansa universitario. Bo diploma mester a ser otorgá basá riba un reglamento legal, esta basá riba un lei na Hulanda; òf un lei na Aruba, Kòrsou òf Sint Maarten òf èks-Antia Hulandes. Si a sigui e estudio pa kual a optené e diploma den e idioma di e isla kaminda ta biba, e idiomanan Papiamentu i Hulandes mester a forma parti di e enseñansa. Riba e lista final di sifranan mester a optené un sifra suficiente pa e dos idiomanan menshoná.

Eksonerashon Parsial

Bo a pasa solamente èksamen Parti I ku éksito promé ku 1-1-2011, entre 2008 - 2010:

- Si bo ta biba na Kòrsou bo no tin nodi di pasa parti I di e Èksamen di Naturalisashon atrobe, si promé ku 1-1-2011 bo a slag pa parti I di e Èksamen di Naturalisashon di èks-Antia Hulandes, basta bo a pasa e parti ei na Papiamentu i bo tin un prueba ku bo a slag p'e parti ei (pues e resultado).

Bo a pasa ku éksito promé ku 1-1-2011, entre 2008 – 2010, e Èksamen di Naturalisashon kompleto, pero bo no a naturalisá ainda:

- Bo no tin nodi di bolbe pasa parti I i parti II di e Èksamen di Naturalisashon na Kòrsou, si bo ta poseé e Sertifikado Èksamen di Naturalisashon Boneiru, Kòrsou, Saba, Sint Eustatius òf Sint Maarten ku a otorgá bo promé ku 1-1-2011 pa kual bo a pasa e Èksamen di Naturalisashon na Papiamentu.
- Bo no tin nodi di bolbe pasa e Èksamen di Naturalisashon na Kòrsou, si bo ta poseé e Sertifikado Èksamen di Naturalisashon ku a ser otorgá promé ku 1-1-2011 na Boneiru, Kòrsou, Saba, Sint Eustatius òf Sint Maarten pa kual bo a pasa e Èksamen di Naturalisashon na Hulandes. Den e kaso akí sí bo tin ku pasa èksamen ainda den e idioma ku bo falta (pues parti II òf parti III di e Èksamen di Naturalisashon aktual).

Eksonerashon pa Èksamen Hulandes

Bo no tin nodi di pasa e èksamen Hulandes di e Èksamen di Naturalisashon si bo ta den posishon di:

- Sertifikado Hulandes komo idioma stranhero.
 - a. Sertifikado Profil Abilidadat di Idioma Turístiko i informal (nivel A2)
 - b. Sertifikado Profil Abilidadat di Idioma Fishinan Práktiko (nivel A2)
 - c. Sertifikado Profil Abilidadat di Idioma Sosial (nivel B1)
 - d. Sertifikado Profil Abilidadat di Idioma Profeshonal (nivel B2)
 - e. Sertifikado Profil Abilidadat di Idioma Enseñansa superior (nivel B2)
 - f. Sertifikado Profil Abilidadat di Idioma Akadémiko (nivel C1)
- Diploma 'èksamen di estado' Hulandes komo segundo idioma.
- Un diploma di Sürnam i/òf di Bélgika ku ta di un nivel mas haltu ku esun di skol básiko c.q. skol di fundeshi. Bo tin, por ehèmpel, un diploma di "leerlingwezen", enseñansa profeshonal, enseñansa general avansá, enseñansa superior òf enseñansa universitario. Bo diploma mester a ser otorgá basá riba un reglamento legal, esta basá riba un lei na Sürnam i/òf di Bélgika. Solamente si e estudio ku a kondusí na e diploma a ser duná na Hulandes i riba e lista final di sifra tin un punto suficiente pa Hulandes ta bin na remarke pa eksonerashon.

- Diploma baccalaureate europeo di un skol na Europeo, si den e enseñansa ei ta enserá e idioma Hulandes komo promé òf di dos idioma i si a haña un punto suficiente riba e lista final di sifra.
- Sertifikado di International Baccalaureate Middle Year Certificate, International General Certificate, òf Secondary Education, òf International Baccalaureate, si a sigui un kurso ingles-hulandes òf un kurso Internationaal Baccalaureate den kua a sigui e materia Hulandes i a optené un suficiente riba e lista final di sifra.

Eksonerashon di e Èksamen di Naturalisashon

Eksonerashon pasobra bo no por traha e èksamen (impedimentu médiko/síkiko).

Basá riba un impedimentu òf desabilitat síkiko òf físiko por sosodé ku un persona no ta den estado pa partisipá na e èksamen. Den un kaso asina, e obligashon pa pasa e èksamen ta kaduká. Naturalmente mester tin dokumentunan ofisial komo prueba.

Den kaso di un estorbo síkiko, o sea un hèndikèp mental, lo konta komo regla ku ta haña eksonerashon pa parti I, parti II i III di e èksamen. En realidat, den e kaso akí e eksonerashon ta konta pa hinter e Èksamen di Naturalisashon.

Kiko bo mester hasi si, pa motibu di un estorbo síkiko òf físiko òf un hèndikèp mental, bo no por traha ningun parti di e èksamen?

Na momentu ku ta hasi un petishon pa Naturalisashon na Gabinete di Gobernador bo mester entregá un deklarashon den kual ta motivá basá riba kua motibunan médiko bo no por pasa e èksamen, òf den kaso di un hèndikèp mental no por logra pas'é ku éksito. E deklarashon no mag di ta mas ku seis luna bieu dia ku ta entreg'é. E deklarashon mester ta prosedente di un eksperto, instansia òf persona establesé na Kòrsou.

Aki por pensa riba un dòkter di kas, un médiko spesialisista òf un otro spesialisista.

Den e kaso akí bo no mester di e Sertifikado Èksamen di Naturalisashon. Bo por bai entregá bo petishon di Naturalisashon ku no ta mas bieu ku seis luna direktamente.

Eksonerashon pasobra bo a demostrá di a purba di pasa e nivel di idioma ku éksito, pero sin resultado.

Pa slag pa e Èksamen di Naturalisashon bo mester dominá Papiamentu i Hulandes na un nivel, manera a indiká na kuminsamentu di e foyeto akí. Di tur hende ku a risibí un sierto enseñansa den su bida ta verwagt ku e por siña dominá tur dos idioma na nivel A2.

Un persona ku den su hubentut kasi no a bai skol tin un retraso pa loke ta 'siñamentu'. Solamente personanan ku no a sigui enseñansa usual básiko den pais di orígen ta bini na remarke pa e posibilidat aki di eksonerashon. Sí t'asina ku mester proba ku, durante di e estadia na Kòrsou, a hasi intentonan serio pa siña Papiamentu i Hulandes na e nivel di idioma ku ta eksigí. Aparte di e esfuersonan hasí pa esun konserní, tambe ta tene kuenta ku edat di e persona konserní. Ta bai hasi un kalkulashon pa wak si bo por yega na e nivel di Papiamentu i Hulandes ainda denter di sinku aña.

- E posibilidat ta eksistí ku bo no tin nodi di pasa ningun di e dos idioma.
- E posibilidat ta eksistí ku bo mester pasa Papiamentu sí, pero Hulandes nò. Si bo no mester pasa èksamen di Papiamentu, pasobra nan ta kalkulá ku denter di sinku aña despues di e dia konserní bo lo no por yega na dominá e idioma na e nivel di A2 e ora ei, bo no tin nodi di pasa parti I (Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunitat di Kòrsou) tampoko. Esaki pasobra e Parti I ta pas'é na Papiamentu.
- E posibilidat ku bo ta pasa Hulandes i no ta pasa Papiamentu, tambe ta eksistí den teoria. Esei ta dependé di e kalkulashon di kiko lo bo por siña den sinku aña.

Un kandidato por bini na remarke pa dispensashon i eksonerashon di e èksamen, si e ta kumpli ku e kondishonnan stipulá den e Lei di Reino i Reglamento di Èksamen di Naturalisashon Kòrsou. Gobernador ta esun ku ta outorisá pa trata e petishonnan akí.

8. Puntonan di Kontakto

Informashon tokante Èksamen di Naturalisashon

Sentro di Ekspertisia pa Prueba & Èksamen (ETE)

Ministerio di Enseñansa, Siensia, Kultura i Deporte (Ministerio di ESKD)
Schouwburgweg 26 (Office Complex - APC Plaza)
Kòrsou

Djaluna te ku djabièrnè:

Via number di telefòn 434-3700* entre 14.00 – 15.00 or

Via 'Mi Kuenta' ETE-Portal

Personalmente ku sita entre 15.00 – 16.00 or

E-mail: naturalisashon@ete.cw

Wèpsait: www.gobiernu.cw
www.ete.cw

*Paga tinu:

Ora bo risibí un yamada telefòniko di ETE e number di telefòn ku ta sali riba bo pantaya ta 462 5729.

Por favor yama bèk riba number 434 3700 manera menshoná ariba.

E number 462 5729 ta solamente pa identifikashon di e sentral telefòn.

Informashon tokante: Prosedura petishon di Naturalisashon

Gabinete di Gobernador

Fort Amsterdam 2, Kòrsou

Djaluna te ku djabièrnè: 9.00 – 12.00 or i 14.00 – 16.00 or

Telefòn: 461-8555

Faks: 461-1412

E-mail: consulair@kgcur.org

Wèpsait: kgcur.org

9. ANEKSO

9.1. Aneksa: Reglamente di Èksamen

Basá riba stipulashonnan den e Lei di Reino riba Siudadania Hulandes; artíkulo 8, promé insiso, título i sup d.i Reglamente di Èksamen di Naturalisashon Kòrsou 2011.

Pa pasa e èksamen di naturalisashon tin regla ku bo mester tene kuenta kuné.

9.1.A. Reglanan general

1. Ministerio di Enseñansa, Siensia, Kultura i Deporte mediante di Sentro di Ekspertisia pa Prueba & Èksamen (ETE) ta e instansia outorisá i responsabel pa organisá èksamen di naturalisashon.
2. Un kandidato mester apliká pa inskribí i paga pa kada parti di e Èksamen di Naturalisashon pa bini na remarke pa pasa e èksamen di naturalisashon.
3. E kandidato ta risibí un karta konvokatorio di ETE digital via di ETE-Portal pa pasa e parti konserní di e èksamen di naturalisashon. **Ta prohibí pa skirbi/hasi anotashon riba e karta konvokatorio!**
4. E èksamen di naturalisashon ta konsistí di tres parti: Parti I: Konosementu di Organisashon Polítiko i di Komunitat. Parti II: Abilidad di idioma Papiamentu i Parti III: Abilidad di idioma Hulandes.
5. E resultado di kada parti di e èksamen ta independiente di otro. Pues no mester pasa un parti ku éksito pa por pasa e otro parti.
6. Pa optené finalmente e sertifikado di èksamen di naturalisashon mester a pasa tur tres parti di èksamen ku éksito.
7. Promé ku partisipá na kada un di e partinan di e èksamen di naturalisashon mester a paga e plaka di èksamen pa e parti ei. Pago ta tuma lugá di forma digital.
8. Aparte di den kasonan ku e evaluashon ta sosodé mediante di kòmputer e tarea di èksamen (Abilidad di idioma Papiamentu i Hulandes: skirbi i papia) ta keda evaluá dor di korektornan profeshonal di e idioma.
9. Kontra e evaluashon akí no por entamá un prosedura separá di opheshon i apelashon, pasobra e solisitante pa naturalisashon, lòs di su petishon pa naturalisashon, no ta ser perhudiká direktamente den su interes. Evaluashon di e resultatonan di e èksamen di naturalisashon ta únikamente importante pa den kuadro di e desishon final riba su petishon pa naturalisashon.
10. Pa mas lat 30 dia despues di e promé, respektivamente di dos i di tres parti di e èksamen di naturalisashon e kandidato ta risibí su resultado.
11. ETE ta outorisá pa otorgá e sertifikado di èksamen di naturalisashon na kandidatonan ku a pasa e èksamen ku éksito. Despues ku stipulashon di e resultado final a tuma lugá, denter di tres dia e kandidato mester hasi un petishon por eskrito na ETE pa e sertifikado. Entrega di sertifikado lo tuma lugá 3 siman despues di fecha di resultado.

12. Si un kandidato no pasa Parti I òf (un òf mas parti di) Parti II i/òf III ku éksito, e por bini na remarke pa re-èksamen.
13. E planifikashon pa aña 2025 ku fecha di inskripshon, fecha di èksamen i fecha di resultado ta den kapítulo 9 anekso 9.4. di e foyeto akí. Tambe e ta publiká riba e wèpsait: www.gobiernu.cw i www.ete.cw i página di Facebook ETE – Expertisecentrum voor Toetsen & Examens.
14. E kandidato mester kumpli ku su pago di re-èksamen pa por pasa e re-èksamen i e mester inskribí di nobo pa bini na remarke pa e re-èksamen.
15. Un kandidato por bini na remarke pa dispensashon i eksonerashon di e èksamen, si e ta kumpli ku e kondishonnan stipulá den e Lei di Reino i Reglamento di Èksamen di Naturalisashon Kòrsou. Gobernador ta esun ku ta outorisá pa trata e petishonnan akí.
16. Informashon tokante reglanan di dispensashon i eksonerashon ta optenibel na Gabinete di Gobernador.
17. For di kuminsamentu te final di e proseso di naturalisashon e kandidato ta keda responsabel pa balides i outentisidat di su dokumentunan di balor (pèrmit di estadia, pasport i sédula).
18. No por tira bista den èksamen (inzage). Sí ta posibel pa solisitá revishon di korekshon dor di e komishon di èksamen, pa Parti I i Parti II. Un ke otro basta e kandidato tin chèns ainda di pasa e èksamen ku éksito. Esaki ta konta solamente pa èksamennan produsí na Kòrsou. Pa èksamennan produsí na Hulanda, Parti III, esaki no ta posibel.
19. No ta restituí sèn di èksamen.

9.1.B. Reglanan durante di èksamen

1. Dia di èksamen e kandidato mester ta presente na orario di atmishon, esta 30 minüt promé ku komienso di èksamen.
Por ehèmpel, si e èksamen ta kuminsá 08:00 or kandidato mester akudí mas lat 07:30 or na e sitio di èksamen. No ta pèrmití drenta despues di ora di atmishon.
2. Si e kandidato no ta na ora i presentá despues di ora di atmishon, e ta pèrdè su derecho di pasa e èksamen.
3. No ta pèrmití pa bini kompañá na e èksamen (famia i/òf amigu).
4. Tampoko ta pèrmití tersera persona aktua na nòmber di kandidato, ni den kaso di inskripshon, tuma resultado i/òf solisitá i/òf tuma sertifikado.
- 5.a. Pa un kandidato por keda atmití riba e dia di èksamen e mester trese su karta konvokatorio i un prueba di identifikashon bálido: **sédula òf pasport.**
Sin e dos dokumentonan aki e kandidato lo no por partisipá na e èksamen.
- 6.a. No ta pèrmití pa tin oloshi di man bistí na èksamen.
- 6.b. E kandidato mester presentá nèchi i desente bistí na èksamen. No ta pèrmití slòf (plat ni haltu habrí), sandalia habrí (plat ni haltu habrí), kamisa sin manga, blusa sin manga, shimis i saya demasiado kòrtiku, lomba òf pechu sunú, barika afó, karson kòrtiku, pèchi.
- 6.c. No ta pèrmití pa tin telefòn selular den lokal di èksamen.

7. Na e sitio di èksamen e kandidato mester firma un lista di presensia.
8. E kandidato no tin mag di trese ningun atributo manera, papel, pèn òf pòtlot den e sala di èksamen. **No mag trese atributo personal NO relevante dia di èksamen. Tampoko material di lès.**
9. E kandidato no tin mag di drenta ku kuminda òf otro kos di konsumo den e sala di Èksamen.
10. E kandidato mester pone su tas i su telefòn selular, ku mester ta **pagá**, kaminda ta indiká den 'locker'.
11. No ta pèrmití pa huma den e salanan i/òf riba terenonan kaminda ta pasa èksamen.
12. Durante e èksamen no ta pèrmití pa papia ku e otro kandidatonan ni tampoko ku e supervisor(nan).
13. No ta pèrmití hasi supervisor pregunta promé, durante ni despues di e èksamen tokante e èksamen.
14. No ta pèrmití pa stroba òf kousa molèster. Den kaso di molèster ta atvertí e kandidato un (1) bes. Si tin un di dos bes, ta pidié pa bandoná e sala i tereno kaminda ta pasa èksamen i esaki ta keda deskualifiká p'e èksamen.
15. Durante e èksamen e kandidato no tin mag di sali for di e sala di èksamen, solamente den kaso di urgensia pa uso di baño. Den kaso di èksamen digital no por STÒP e èksamen pa sigui.
16. Den kaso ku mester bai baño, esaki mester ta di durashon kòrtiku i ta tuma lugá bou di guia di un di e supervisoran.
17. Ora e kandidato kaba ku su èksamen digital, e mester konfirmá su èksamen i warda e momento ku e supervisor duna indikashon ku e por bandoná e sala di èksamen pa e por hasi esaki.
18. No ta pèrmití pa bandoná e sala di èksamen promé ku ora di èksamen terminá i indikashon di e supervisor.
19. Ta ora tur kandidato ta kla e supervisor ta duna pèrmit pa por bai i por bandoná e sala di èksamen.
20. Den kaso ku konstatá, sea promé, durante òf despues di e èksamen, ku e kandidato a kometé froude, ta prohibí e kandidato inmediatamente di sigui traha e èksamen i/òf ta deklará e resultado inválido.
21. Den kaso ku un kandidato no por a atendé e èksamen e por bin na remarke pa pasa e èksamen di nobo sin ku tin ku paga di nobo. Sin embargo, esaki ta solamente posibel bou di e siguiente kondishonnan:
 - e kandidato ta gravemente malu;
 - e kandidato mester atendé entiero di famia den di promé òf di dos grado;
 - mester entregá e prueba di e ousensia (karta di dòkter òf akta di fayasimentu) na ETE promé ku 9 or di mainta riba e promé dia di trabou despues di e fecha di e èksamen konserní.
 Solamente bou di e kondishonnan ariba mensioná e kandidato no mester paga di nobo pa pasa e èksamen. Bou di ningun kondishon NO ta debolbé plaka di èksamen.
22. Den kaso ku bo tin opheshon kontra di organisashon di èksamen, bo tin 3 dia di trabou despues di e fecha di èksamen, pa entregá bo karta di reklamo fundá na presidente di èksamen di naturalisashon, via di e-mail naturalisashon@ete.cw
23. Despues di kada èksamen tin posibilidat pa yena un formulario di evaluashon digital ku e meta pa duna bo evaluashon di kon e organisashon di èksamen a bai. E evaluashon ta anonimisé.

9. ANEKSO

9.2 Anekso: Términonan Final

Título: E términonan final Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunitat i Abilidad di idioma Papiamentu i Hulandes pa Èksamen di Naturalisashon Kòrsou.

Vershon: Di dos vershon revisá dor di Sentro di Ekspertisio pa Prueba & Èksamen.

Publikashon: Sentro di Ekspertisia pa Prueba & Èksamen (ETE)

9.2: Anekso: Términonan Final

Introdukshon

E dokumento akí ta kontené e Términonan Final di 2011 di Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunitat di Kòrsou i Abilidad di Idioma Papiamentu i Idioma Hulandes pa e èksamen di naturalisashon pa Kòrsou, ku a keda reskribí na 2012.

E ahustenanan ta relashoná ku e ahuste di e términonan final original despues di kambio di e struktura estatal-polítiko di Antia Hulandes riba 10-10-10. E términonan akí a keda revisá tambe na 2012 pa optimalisashon di esakinan.

Total tin tres programa di términonan final:

Parti I : **Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunitat di Kòrsou**

Parti II: **Abilidad di idioma Papiamentu:**

1. Skucha
2. Skirbi
3. Lesa
4. Papia

Parti III: **Abilidad di idioma Hulandes**

1. Skucha
2. Skirbi
3. Lesa
4. Papia

E términonan final pa Parti III ta bini di Hulanda, meskos ku e èksamen tambe ta bini di Hulanda.

E términonan final akí ta riba e siguiente wèpsait: www.gobiernu.cw i www.ete.cw

Tambe riba nos página di Facebook: ETE – Expertisecentrum voor Toetsen & Examens.

Parti I lo tuma lugá na Papiamentu pa tur kandidato. Tur kandidato mester hasi e èksamennan di Parti I, Parti II i Parti III. E resultadonan di Parti I, Parti II i Parti III no ta dependiente di otro. E sekuensia den kua un kandidato ta hasi e èksamen tampoko no ta determinante.

Ta produsí e èksamennan di Parti I i Parti II na Kòrsou. E èksamennan di Parti I i e èksamennan di Parti II tur ta di forma digital pa medio di kòmputer.

E èksamennan di Parti III ta bini di Hulanda i tur ta di forma digital pa medio di kòmputer.

E término final ta deskribí e konosementu nesesario pa por pasa e Èksamen di Naturalisashon.

Pa e Èksamen di Naturalisashon, e kandidato mester dominá e idiomaan Papiamentu i Hulandes na nivel A2. E kandidato mester tin tambe konosementu di bida, struktura i trabou na Kòrsou. Ta presentá e informashon di un manera mas práktiko i konkreto posibel.

Aki bou nos ta sita e deskripshon segun ERK (na ingles 'Common European Framework of Reference' tokante e nivel di dominio di un usadó básiko (nivel A2):

- **Skucha:**

Mi por komprondé frase i palabranan mas frekvente ku ta relashoná ku áreanan ku ta prinsipalmente di interes personal direkto (por ehèmpel: informashon básiko tokante mi mes i famia, hasi kompra, geografia lokal, trabou). Mi por sigui e puntonan di mas importante den mensahe-i anunsionan kòrtiku i kla.

- **Skirbi:**

Mi por skirbi nota- i mensahenan kòrtiku i simpel ku ta relashoná ku nesesidatnan direkto. Mi por skirbi un karta personal masha simpel, por ehèmpel pa gradisí un hende.

- **Lesa:**

Mi por lesa tekstonan kòrtiku i simpel. Mi por haña informashon pronostikabel spesífiko den teksto simpel di tur dia manera aviso-, menú- i skemanan i mi por komprondé karta kòrtiku simpel i personal.

- **Papia:**

Mi por komuniká tokante tareanan simpel di tur dia ku ta relashoná ku un interkambio simpel i direkto di informashon tokante tema- i aktividatnan di konfiansa. Mi por mantené kòmbersashonnan sosial mashá kòrtiku, asta miéntras ku normalmente mi no ta komprondé suficiente pa mi mes laga e kòmbersashon sigui. Mi por usa un seri di ekspreshon i frase pa den formulashon simpel, deskribí mi famia i otro hende, kondishonnan di bida, mi estudio i mi trabou aktual òf di mas resien.

9.2.1 Konkretisashon Términonan Final Parti I: Konosementu di Organisashon Polítiko i Komunidat

E ocho áreanan di kontenido (konkretisá) ta:

Aki bou ta konkretisá e áreanan di kontenido den ocho sup-paragraf, den pregunta diferente pero no profundo a base di e términonan final (general) den paragraf 9.2.

9.2.1.1 TRABOU I ENTRADA

1. Kua ta e maneranan ku bo por buska trabou (pagá) na Kòrsou?
2. Kiko ta bo propio posibilidatnan pa trabou na Kòrsou?
3. Kua ta e trabounan ku ta posibel pa bo na Kòrsou?
4. Dikon bo ta haña sierto trabou na Kòrsou atraktivo?
5. Kua ta e eksigensianan ku un bon karta di solisitut mester kumpli kuné na Kòrsou?
6. Kua ta e asuntunan ku por bin dilanti den un kòmbersashon di solisitut na Kòrsou?
7. Kiko bo mester tene kuenta kuné ora bo bai hiba un kòmbersashon di solisitut komo kandidato na Kòrsou?
8. Kiko ta deskribí den un kòntrakt laboral?
9. Kua ta e partidonan ku mester firma un kòntrakt laboral?
10. Kua ta e derechonan ku bo tin komo empleado a base di e kòntrakt laboral?
11. Kua ta e obligashonnan ku bo tin komo empleado a base di e kòntrakt laboral?
12. Kua asuntu òf elemento ta kai bou di e asina yamá moral di trabou / moral laboral na Kòrsou?
13. Kiko bo por hasi na Kòrsou pa, na un manera legalmente korekto, sòru pa bo mes entrada?
14. Kua ta e partinan ku e asina yamá entrada bruto ta konsistí di dje?
15. Kiko ta e diferensia entre entrada bruto i entrada nèto?
16. Kua ta e moneda oficial di Kòrsou?
17. Kua abreviashon ta usa na Kòrsou pa nos propio moneda?
18. Kua moneda (balor) ta usa na Kòrsou?
19. Kua sèn di papel ta usa na Kòrsou?
20. Kua ta e maneranan ku por haña sèn di papel na Kòrsou?
21. Kiko ta balor di moneda di Kòrsou relashoná ku dòler merikano?
22. Kon bo por habri un kuenta di banko òf giro postal komo habitante di Kòrsou?
23. Kua ta e asuntunan ku mester ta menshoná riba un slep di salario?
24. Kua ta e impuestonan ku ta kobra na Kòrsou?
25. Kiko ta e salario mínimo na Kòrsou?
26. Kua ta e impuestonan ku bo mester paga komo siudadano di Kòrsou?
27. Unda bo por regla asuntunan di impuesto na Kòrsou?
28. Kiko bo mester hasi na Kòrsou pa sòru pa un pago di impuesto korekto riba bo entrada?
29. Kon bo por reklamá na Kòrsou posibel impuesto ku a paga di mas riba bo entrada?

9.2.1.2 FORMA DI ANDA KU OTRO, NORMA I BALOR

1. Kua ta e formanana mas importante di anda ku otro pa kontakto ku otronan den bida públiko na Kòrsou?
2. Di ki manera bo por stablesé kontakto korekto ku instansianan ofisial na Kòrsou?
3. Kua ta e normanan i balornan di mas importante na e isla di Kòrsou?
4. Kiko e obligashon di identifikashon ta nifiká pa un habitante di Kòrsou?
5. Kua ta e pruebanan di identifikashon ku ta bálido na Kòrsou?
6. Ken tin mag di pidi pa un prueba di identifikashon na Kòrsou?
7. Den ki situashon (na ki momentu) tin mag di pidi pa un prueba di identifikashon na Kòrsou?

9.2.1.3 BIBA

1. Kua ta e maneranan ku bo por kumpra/hür un kas na Kòrsou?
2. Kua ta e kondishonnan ku bo mester kumpli kuné komo habitante di Kòrsou pa bo por hür un kas?
3. Kua ta e derechonnan ku bo tin komo hürdó di kas na Kòrsou?
4. Kua ta e obligashonnan ku bo tin komo hürdó di kas na Kòrsou?
5. Kon bo por hasi un petishon pa suministro di gas, awa i koriente na Kòrsou?
6. Kon bo por hasi un petishon pa suministro di telefòn (riba liña fiho)?
7. Kon e servisio pa rekohé shushi ta reglá na Kòrsou?
8. Kua regla i sanshon pa e servisio di rekohé shushi ta konta pa habitantenan di Kòrsou?
9. Kua seguro relashoná ku bibienda, kada habitante di Kòrsou mester tin?
10. Kon un habitante di Kòrsou mester regla e seguronan minimalmente obligatorio pa biba?
11. Kua kontribushon bo mes por duna na Kòrsou pa mantené bo ambiente di kas i di biba mas seif posibel pa tur hende?
12. Kua kontribushon bo mes por duna na Kòrsou pa mantené bo propio ambiente di kas i di biba mas limpi i saludabel posibel pa tur hende?
13. Kua ta e problemanan ambiental ku Kòrsou tin ku dil kuné?
14. Dikon ta importante pa hasi i mantené medio ambiente na Kòrsou mas limpi posibel?
15. Kua ta e medidanan ku gobièrnu ta tuma pa realisá un medio ambiente mas limpi posibel na Kòrsou?
16. Kua ta e suministro di energia di mas importante di Kòrsou?
17. Kua kompania na Kòrsou ta prosesá e materia prima di gasolin i disel?
18. Kua ta e medidanan ku gobièrnu di Kòrsou a tuma pa protehá e fuentenan di energia di Kòrsou?
19. Kua ta e medidanan ku gobièrnu di Kòrsou a tuma pa anda na un manera mas ekonómiko ku energia na Kòrsou?

9.2.1.4 SALÚ I KUIDO DI SALÚ

1. Di ki manera bo por sigurá bo mes na Kòrsou kontra gastu di malesa si bo no ta obligatoriamente sigurá dor di bo dunadó di trabou?
2. Dikon bo mester ta sigurá kontra gastu di malesa na Kòrsou?
3. Kiko ta un botika na Kòrsou?
4. Kiko bo por haña na un botika na Kòrsou?
5. Kon bo por tuma kontakto, den kasonan di emergensia médiko, ku instansianan di salubridat na Kòrsou?
6. Kua ta e pasonan ku bo mester tuma pa anda di forma responsabel ku remedinan fuerte?
7. Kua ta e fasilidatnan (instansianan) ku tin na Kòrsou pa embaraso, kuido postnatal, ofisina di konsulta i atenshon pa hóben i famia?
8. Kon bo por hasi uso di e fasilidatnan na Kòrsou den kaso di embaraso, kuido postnatal, atenshon pa hóben i famia?

9. Ki tipo di sosten e instansianan akí por ofresé na Kòrsou den kaso di embaraso, kuido postnatal, atenshon pa hóben i famia?
10. Pa kua grupo di edat/poblashon, sosten di e instansianan akí na Kòrsou ta intenshoná den kaso di embaraso, kuido postnatal, atenshon pa hóben i famia?
11. Kon bo por haña informashon na Kòrsou tokante prevenshon di malesanan seksualmente transmití (SOA)?
12. Unda bo por bai na Kòrsou pa konsulta den kaso di adikshon na droga i/òf alkohòl?
13. Kua sosten bo por haña na Kòrsou den kaso di adikshon na droga i/òf alkohòl?
14. Dikon kòntrol regular di djente ta importante?
15. Kon bo por konsultá un dentista na Kòrsou?
16. Den ki tipo di kaso di emergensia médiko, bo mester enbolbí un instansia di salubridat na Kòrsou?
17. Kua ta e instansianan di salubridat na Kòrsou ku bo por enbolbí den kasonan di emergensia médiko?

9.2.1.5 HISTORIA I GEOGRAFIA

1. Kiko ta grandura di Kòrsou (superfisie, largura, hanchura maksimal i minimal di e isla)?
2. Kuantu habitante Kòrsou tin (densidat di poblashon) aktualmente?
3. Kua temporada tin na Kòrsou?
4. Kiko ta posishon geográfiko di Kòrsou riba mapa mundial? (Unda Kòrsou ta situá riba mapa mundial?)
5. Ku kua parti di mundu Kòrsou ta mas serka?
6. Kiko ta kapital di Kòrsou?
7. Kua ta e islanan ku ta den bisindario direkto di Kòrsou?
8. Kua grupo di habitante tin riba Kòrsou?
9. Kua ta e karakterístikanan di mas importante di integrashon na Kòrsou?
10. Kua ta e kulturanan ku tin na Kòrsou?
11. Kua ta e idiomanan di mas frekvente na Kòrsou?
12. Kua ta idioma materno di Kòrsou?
13. Ki dia Kòrsou a bira un pais outónomo den Reino Hulandes?
14. Kua papel polítiko Kòrsou a hunga denter di e anterior Antia Hulandes promé ku e independisashon?
15. Na kua aña a deskubrí Kòrsou?
16. Kua ta e persona(nan) ku a deskubrí Kòrsou?
17. Kua ta e medianan di eksistensia di mas importante na Kòrsou?
18. Kua ta e atrakshonnan (turístiko) di mas importante di Kòrsou?
19. Kua ta e fiestanan ofisial di Kòrsou?
20. Kua ta e aniversarionan ofisial di Kòrsou?
21. Kua ta e kustumbenan mará na fiesta- i aniversarionan ofisial na Kòrsou?

9.2.1.6 INSTANSIANAN

1. Kua ta e diferente instansianan di gobièrnu ku tin na Kòrsou?
2. Kua ta e servisionan ku e diferente instansianan di gobièrnu ta brinda na Kòrsou?
3. Unda e diferente instansianan di gobièrnu ta situá na Kòrsou?
4. Unda bo mester inskribí bo mes komo habitante di Kòrsou?
5. Kon bo mester inskribí bo mes komo habitante di Kòrsou?
6. Unda bo por haña informashon tokante bo status komo habitante di Kòrsou?
7. Unda bo por haña informashon tokante bo posibilidatnan komo habitante di Kòrsou?
8. Unda bo por haña informashon tokante bo limitashonnan komo habitante di Kòrsou?
9. Unda bo por bai, komo habitante di Kòrsou, pa informashon tokante di seguro sosial?

10. Unda bo por pidi asistensia hurídiko den kaso di problema i konflikto ku instansianan di gobièrnu na Kòrsou?
11. Kon bo por pidi asistensia hurídiko den kaso di problema i konflikto na Kòrsou?
12. Ken (kua instansia) ta suministradó di awa di bebe na Kòrsou?
13. Ken (kua instansia) ta suministradó di elektrisidat na Kòrsou?
14. Ken (kua instansia) ta suministradó di gas na Kòrsou?
15. Ken (kua instansia) ta suministradó di (liña fiho) telefòn na Kòrsou?
16. Unda bo por regla asuntunan di impuesto na Kòrsou?
17. Ki ora bo por hasi un apelashon riba polis i profeshonnan similar na Kòrsou?
18. Unda bo por hasi un apelashon riba polis i profeshonnan similar na Kòrsou?
19. Kon bo por hasi un apelashon riba polis i profeshonnan similar na Kòrsou?

9.2.1.7 ORGANISASHON POLÍTIKO I ESTADO DI DERECHO

1. Kua ta e personanan ku ta hunga un papel importante den movimentu polítiko diario na Kòrsou?
2. Kua ta e gruponan ku ta hunga un papel importante den movimentu polítiko diario na Kòrsou?
3. Kua ta e partidonan polítiko ku ta hunga un papel importante den movimentu polítiko diario na Kòrsou?
4. Kon Kòrsou ta keda goberná?
5. Kua ta e formanan elektoral ku tin na Kòrsou?
6. Kon e prosedura di votamentu ta funshoná na Kòrsou?
7. Kua ta e hendenan ku tin derecho pa vota na Kòrsou?
8. For di kua edat bo tin derecho di voto komo habitante na Kòrsou?
9. Kua ta e pais- /islanan ku ta forma parti di Reino Hulandes?
10. Den ki sentido Kòrsou ta polítikamente independiente?
11. Unda e derechonan di poblashon di Kòrsou ta formalmente deskribí?
12. Kua ta e forma elektoral ku Kòrsou tin?
13. Kua ta e diferente medionan di komunikashon ku tin na Kòrsou?
14. Kiko ta papel di medionan di komunikashon den demokrasia di Kòrsou?
15. Kua medionan di komunikashon ta relatá tokante e idea- i prinsipionan di diferente partido i grupo polítiko na Kòrsou?
16. Ki tipo di relashon polítiko Kòrsou tin ku Reino Hulandes?
17. Kon ta forma gobièrnu di Kòrsou?
18. Kon gobièrnu di Kòrsou ta hinká den otro aktualmente?
19. Kua ta e paisnan ku ta forma parti di Reino Hulandes?

9.2.1.8 ENSEÑANSA I EDUKASHON

1. Ki tipo di enseñansa tin na Kòrsou?
2. Ki forma di enseñansa avansá tin na Kòrsou?
3. Ki ora bo ta bin na remarke pa sigui enseñansa avansá na Kòrsou?
4. Na kua institushon bo por sigui enseñansa profeshonal sekundario i/òf superior na Kòrsou?
5. Ki tipo di kódigo di bistimentu ta usual na Kòrsou?
6. Kua orario di skol ta mantené generalmente na Kòrsou?
7. Kua regla tin na Kòrsou pa alumnonan mèldu malu?
8. For di kua edat, enseñansa obligatorio ta konta na Kòrsou?
9. Te kua edat enseñansa obligatorio ta konta na Kòrsou?
10. Kua ta e pasonan ku bo mester tuma komo mayor pa laga bo yu òf yunan partisipá na Enseñansa di Fundeshi?
11. Ki forma di enseñansa avansá tin na Kòrsou?
12. Ki pensamentu ta komun na Kòrsou tokante edukashon di yu?

13. Ki pensamentu ta komun na Kòrsou pa papel di mayor den edukashon di yu?
14. Kua ta e kondishonnan ku bo mester kumpli kuné na Kòrsou pa por hasi uso di akohida di mucha?
15. Kon bo por regla akohida di mucha na Kòrsou?
16. Kua ta e kondishonnan ku bo mester kumpli kuné na Kòrsou pa laga bo yu(nan) hasi uso di Enseñansa di Fundeshi?
17. Kon bo tin ku inskribí bo mes òf bo yu(nan) pa sigui enseñansa na un sierto skol/instituto na Kòrsou?
18. Kua ta e áreanan profeshonal ku bo ta haña generalmente na Kòrsou?
19. Ki tipo di trabou ta pertenesé na e áreanan profeshonal ku ta mas komun na Kòrsou?
20. Ki tipo di enseñansa ta minimalmente nesario pa e áreanan profeshonal ku ta mas komun na Kòrsou?
21. Kua ta e instansianan na Kòrsou ku ta duna informashon tokante (e posibilidat pa) siguimentu di enseñansa (profeshonal) general òf spesífiko?
22. Kon bo por haña informashon na Kòrsou tokante (e posibilidat pa) siguimentu di enseñansa (profeshonal) general òf spesífiko?
23. Kua ta e gastunan ku (mayornan di) alumnonan mes mester paga na Kòrsou?
24. Kua ta e kondishonnan ku bo mester kumpli kuné na Kòrsou pa bin na remarke pa un kompensashon di gastu di estudio?
25. Unda bo por hasi un petishon pa kompensashon di gastu di estudio na Kòrsou?
26. Kon bo por hasi un petishon pa kompensashon di gastu di estudio na Kòrsou?
27. Kua ta e kondishonnan ku bo mester kumpli kuné na Kòrsou pa bin na remarke pa finansiamentu di estudio?
28. Unda na Kòrsou bo por hasi un petishon pa finansiamentu di estudio?
29. Kon bo por hasi un petishon na Kòrsou pa finansiamentu di estudio?
30. Unda mucha por bai despues di orario di skol pa aktividatnan sosial-kultural na Kòrsou?
31. Unda mucha por bai despues di orario di skol pa aktividatnan rekreativo na Kòrsou?
32. Kua ta e instansia-i/òf institushonnan ku ta organisá aktividatnan sosial-kultural importante na Kòrsou?
33. Kon bo por partisipá na e aktividatnan sosial-kultural akí na Kòrsou?
34. Kua ta e aktividatnan sosial-kultural na Kòrsou ku ta di mas importante pa e isla i su habitantenan (òf turistanan)?
35. Kua ta e instansia ku bo por akudí na dje pa laga balorá diplomanan optené den eksterior riba balides na Kòrsou?
36. Kua ta e posibilidatnan ku Biblioteca Públiko na Kòrsou ta ofresé su usadónan?

9.2.2 Términonan Final Parti I: Términonan Final serka e ocho áreanan di kontenido

9.2.2.1 TRABOU I ENTRADA

Global: E kandidato konosé e pasonan nesesario pa buska i mantené trabou i pa sòru pa su mes.

1. E kandidato sa via kua kanal por buska trabou na Kòrsou.
2. E kandidato sa kon pa skirbi un karta di solisitut.
3. E kandidato sa kon pa hiba un kòmbersashon di solisitut.
4. E kandidato sa kiko ta un kòntrakt laboral.
5. E kandidato sa kua ta su derechonan mará na un kòntrakt laboral na Kòrsou.
6. E kandidato sa kua ta su obligashonnan mará na un kòntrakt laboral na Kòrsou.
7. E kandidato sa kiko ta kai bou di moral di trabou/moral laboral na Kòrsou.
8. E kandidato sa kon pa regla su entrada na Kòrsou pa sòru pa su mes.
9. E kandidato sa kon pa paga ku sèn di papel i moneda i/òf karchi di banko na Kòrsou.
10. E kandidato sa kon pa habri un kuenta (bankario) na Kòrsou.
11. E kandidato sa kon pa haña sèn di papel na Kòrsou.
12. E kandidato sa kua ta e partinan di un slep di salario na Kòrsou.
13. E kandidato konosé e sistema salarial na Kòrsou.
14. E kandidato sa ki tipo di impuesto tin na Kòrsou.
15. E kandidato sa ki ta su derechonan komo persona ku tin ku paga impuesto na Kòrsou.
16. E kandidato sa ki ta su obligashonnan komo persona ku tin ku paga impuesto na Kòrsou.

9.2.2.2 FORMA DI ANDA KU OTRO, NORMA I BALOR

Global: E kandidato sa kon pa dil ku forman di anda ku otro i norma i balor ku ta konta generalmente.

1. E kandidato konosé e forman básiko pa anda ku otro (norma) di Kòrsou pa kontakto ku otronan.
2. E kandidato sa kon pa tuma kontakto di forma korekto ku instansianan ofisial na Kòrsou.
3. E kandidato sa kiko ta e kustumber- i usonan di mas importante na e isla di Kòrsou.
4. E kandidato sa ku tin un obligashon di identifikashon na Kòrsou.
5. E kandidato sa kua ta e pruebanan di identifikashon ku ta bálido na Kòrsou.
6. E kandidato sa ken ta e persona(nan) ku por pidié pa su prueba di identifikashon na Kòrsou.
7. E kandidato sa ki ora por pidié pa su prueba di identifikashon na Kòrsou.

9.2.2.3 BIBA

Global: E kandidato sa kon pa haña bibienda adekuá i kon pa regla utilidat. E sa kon pa sòru pa seguridat den e kas i medioambiente i pa un ambiente di biba limpi.

1. E kandidato sa kon e por hür un kas na Kòrsou.
2. E kandidato sa kua ta su derechonnan komo hürdó di kas na Kòrsou.
3. E kandidato sa kua ta su obligashonnan komo hürdó di kas na Kòrsou.
4. E kandidato sa kon i unda mester regla konekshon di gas, awa, elektrisidat i servisio di telefòn na Kòrsou.
5. E kandidato sa kon e servisio di rekohé shushi ta reglá na Kòrsou.
6. E kandidato sa kiko ta e regla- i sanshonnan pa e servisio di rekohé shushi na Kòrsou.
7. E kandidato sa kon pa sera seguronan ku ta relevante pa biba na Kòrsou.
8. E kandidato sa kon pa mantené su ambiente di kas i di biba seif na Kòrsou.
9. E kandidato sa kon pa mantené su ambiente di kas i di biba limpi i saludabel na Kòrsou.
10. E kandidato sa kiko ta importansia di un medioambiente limpi na Kòrsou.
11. E kandidato sa kiko ta e medidanan ku gobièrnu ta tuma pa kombatí polushon di medioambiente na Kòrsou.
12. E kandidato sa kiko ta e medidanan ku gobièrnu ta tuma pa anda di un manera ekonómiko ku energia na Kòrsou.

9.2.2.4 SALÚ I KUIDO DI SALÚ

Global: E kandidato sa kon pa hasi uso di kuido di salú ku tin.

1. E kandidato sa kon e por sigurá su mes kontra gastu di malesa na Kòrsou, si e no ta obligatoriamente sigurá.
2. E kandidato sa dikun ta nesesario pa sigurá kontra gastu di malesa.
3. E kandidato sa kiko ta un botika.
4. E kandidato sa kiko por haña den un botika na Kòrsou.
5. E kandidato sa kon pa konsultá un dòkter na Kòrsou den kaso di keho di salú.
6. E kandidato sa kon pa anda di forma responsabel ku remedi.
7. E kandidato sa kon, den kaso di embaraso, pa hasi uso di e fasilidatnan disponibel na Kòrsou.
8. E kandidato sa kon pa hasi uso di fasilidatnan den kuido di salú hubenil na Kòrsou.
9. E kandidato sa kua servisio e ofisina di konsulta ta ofresé na Kòrsou.
10. E kandidato sa pa kua grupo di edat e servisionan di e ofisina di konsulta ta intenshoná.
11. E kandidato sa kon pa haña informashon tokante prevenshon di malesanan seksualmente transmití (SOA).
12. E kandidato sa ku kòntrol di djente ta importante.
13. E kandidato sa kon pa konsultá un dentista na Kòrsou.
14. E kandidato sa kon, den kaso di emergensia (médiko), pa involví e instansianan nesesario na Kòrsou.
15. E kandidato sa kua ta e fasilidatnan ku tin na Kòrsou pa embaraso, kuido postnatal, ofisina di konsulta i atenshon pa famia.
16. E kandidato sa kon pa konsultá e fasilidatnan ku tin na Kòrsou pa embaraso, kuido postnatal, ofisina di konsulta i atenshon pa famia.

9.2.2.5 HISTORIA I GEOGRAFIA

Global: E kandidato tin konosementu di historia i geografia, ta involví ku Reino Hulandes i komunidad di Kòrsou.

1. E kandidato tin konosementu global di Kòrsou: grandura, kantidat di habitante, temporada di aña.
2. E kandidato tin konosementu global di demokrasia na Kòrsou: reglamentashon di estado, gobièrnu, elekshon i medionan di komunikashon.
3. E kandidato tin konosementu global di e echo ku Kòrsou ta un komunidad multikultural: kua ta e gruponan ku ta biba aki, integrashon, kultura i komunikashon.
4. E kandidato tin konosementu global di geografia di Kòrsou.
5. E kandidato tin konosementu global di historia di Kòrsou.
6. E kandidato tin konosementu global di komposishon di poblashon di Kòrsou.
7. E kandidato tin konosementu global di karakterístika di e diferente gruponan di poblashon di Kòrsou.
8. E kandidato tin konosementu global di e kustumber- i usonan di mas importante di poblashon di Kòrsou.
9. E kandidato tin konosementu global di e kuriosidatnan/atrakshonnan turístiko di mas importante di Kòrsou.
10. E kandidato tin konosementu global di orígen di idioma di Kòrsou.
11. E kandidato tin konosementu global di e medionan di eksistensia di mas importante di Kòrsou.
12. E kandidato tin konosementu global di fiesta- i aniversarionan di Kòrsou.
13. E kandidato tin konosementu global di e kustumbènan mará na e fiesta- i aniversarionan di Kòrsou.

9.2.2.6 INSTANSIANAN

Global: E kandidato ta na altura di dunamentu di servisio di gobièrnu lokal, servisio di impuesto, polis i instansianan pa servisio sosial i hurídiko.

1. E kandidato ta na altura di servisionan gubernamental di Kòrsou, servisio di impuesto, polis i instansianan pa servisio sosial i hurídiko.
2. E kandidato sa unda e por bai pa haña informashon tokante su status komo habitante di Kòrsou.
3. E kandidato sa unda na Kòrsou e por haña mas informashon tokante e posibilidat- i limitashonnan ku ta konta p'e na Kòrsou.
4. E kandidato sa serka kua servisio e por bai na Kòrsou pa pregunta na e diferente instansianan di gobièrnu.
5. E kandidato sa unda e por bai pa pregunta tokante òf na e diferente instansianan di gobièrnu na Kòrsou.
6. E kandidato ta na altura kon pa buska yudansa hurídiko den kaso di problema i konflikto ku e diferente instansianan di gobièrnu na Kòrsou.
7. E kandidato ta na altura kon pa buska yudansa sosial na Kòrsou den kaso di problema i konflikto.

8. E kandidato sa den ki situashon e por hasi un apelashon riba yudansa di polis na Kòrsou.
9. E kandidato sa kon pa hasi un apelashon riba yudansa di polis na Kòrsou.

9.2.2.7 ORGANISASHON POLÍTIKO I ESTADO DI DERECHO

Global: E kandidato ta enbolbí, ta na altura di organisashon polítiko di Reino Hulandes i e paisnan den Karibe ku ta forma parti di esaki, den komunidat di Kòrsou.

1. E kandidato sa kua ta e personanan ku ta hunga un papel importante den movimentu polítiko diario di Kòrsou.
2. E kandidato sa kua grupo/partido polítiko ta hunga un papel importante den movimentu polítiko diario di Kòrsou.
3. E kandidato sa kon Kòrsou ta keda goberná.
4. E kandidato sa kua ta e elekshonnan ku por tuma lugá na Kòrsou.
5. E kandidato sa globalmente kon e prosedura di votamentu ta tuma lugá na Kòrsou.
6. E kandidato sa ku Kòrsou ta forma parti di Reino Hulandes.
7. E kandidato sa kua pais i isla ta forma parti di Reino.
8. E kandidato sa ku derechonnan di poblashon di Kòrsou ta fihá den konstitushon.
9. E kandidato sa ku tin derecho di voto na Kòrsou.
10. E kandidato sa ken tin derecho di voto na Kòrsou.
11. E kandidato sa ku tin un sistema multi-partidista na Kòrsou.
12. E kandidato sa kua ta e medionan di komunikashon ku ta duna informashon tokante idea i prinsipio di e diferente partido- i gruponan polítiko na Kòrsou.
13. E kandidato tin konosementu global di e struktura polítiko di e pais/islanan di Reino Hulandes.

9.2.2.8 ENSEÑANSA I EDUKASHON

Global: E kandidato konosé e sistema di enseñansa, ta rekonosé importansia di enseñansa den komunitat i ta konsiderá baimentu di skol di menornan di edat di gran importansia.

1. E kandidato konosé e tiponan di enseñansa na Kòrsou globalmente.
2. E kandidato konosé e reglanan básiko di enseñansa na skolnan di Kòrsou (orario di skol, mèldumentu malu, unifòrm, sèn di skol).
3. E kandidato sa globalmente kua ta e pensamentunan komun tokante edukashon di mucha na Kòrsou.
4. E kandidato sa globalmente kua ta e pensamentunan komun tokante papel di mayor na Kòrsou.
5. E kandidato sa kon pa hasi uso di e posibilidatnan pa akohida di mucha na Kòrsou.
6. E kandidato sa kon pa laga mucha partisipá na Enseñansa di Fundeshi na Kòrsou.
7. E kandidato sa ki tipo di enseñansa ta sigui despues di Enseñansa di Fundeshi na Kòrsou.
8. E kandidato sa unda mucha por bai pa aktividat sosial-kultural i rekreativo na Kòrsou.
9. E kandidato tin un bista di mundu profeshonal na Kòrsou.
10. E kandidato sa kiko trabou di e diferente profeshonnan na Kòrsou ta enserá.
11. E kandidato sa ki tipo di estudio ta nesesario pa e diferente profeshonnan na Kòrsou.
12. E kandidato sa kiko ta e gastunan di enseñansa na Kòrsou.
13. E kandidato sa ku tin un fundashon pa finansiamentu di estudio i kompensashon pa gastu di estudio na Kòrsou.
14. E kandidato konosé e reglanan pa petishon i konseshon di finansiamentu di estudio i kompensashon pa gastu di estudio na Kòrsou.
15. E kandidato sa kon pa hasi un petishon pa konseshon di finansiamentu di estudio i kompensashon pa gastu di estudio na Kòrsou.
16. E kandidato tin konosementu global di lei di enseñansa obligatorio na Kòrsou.
17. E kandidato tin konosementu di edat di enseñansa obligatorio na Kòrsou.
18. E kandidato sa kon pa inskribí su mes i/òf otronan na un skol na Kòrsou.
19. E kandidato sa unda e por bai pa laga balorá diplomanan optené den eksterior riba balides na Kòrsou.
20. E kandidato tin konosementu di e posibilidatnan di Biblioteca Públiko na Kòrsou.

9.2.3 Términonan Final Parti II:

Abilidad di idioma Papiamentu

9.2.3.1 ABILIDAT DI LESA

Términonan Final

1. E kandidato por lesa intensivo (pa komprondé).
2. E kandidato por lesa ekstensivo (global i eksplorativo).
3. E kandidato por rekonosé palabra i partinan di teksto.
4. E kandidato por komprondé palabra i partinan di teksto.
5. E kandidato por hasi konekshon entre palabra i partinan di teksto.
6. E kandidato por rekonosé esensia di un teksto.
7. E kandidato por komprondé esensia di un teksto.
8. E kandidato por buska terminologia, konsepto, nòmber, sifra den teksto i karta outéntiko.

Tipo di teksto

- Teksto informativo
- Teksto instruktivo
- Teksto persuasivo
- Teksto ku formulario

Algun ehèmpel di tipo di teksto:

- Karta stándart i sirkulario pa p.e. paseo skolar, nochi pa mayor.
- Instrukshon p.e. den un kabina di telefòn òf un outomat di limonada, etc.
- Mensahe, anunsio i aviso den korant.
- Formulario di instansianan gubernamental òf kompanianan.

Posibel tópiko

- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné den bida diario.
- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné na skol.
- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné den su profeshon.

9.2.3.2 ABILIDAT DI SKUCHA

Términonan Final

1. E kandidato por komprondé globalmente kiko nan ta bisa den un fragmento pa skucha.
2. E kandidato por skohe informashon spesífiko di forma dirigí for di un fragmento pa skucha.
3. E kandidato por pronostiká e mensahe probabel di un kontenido a base di algun parti di informashon kòrtiku.
4. E kandidato ta komprondé fragmento pa skucha tantu den situashonnan kara kara komo den situashonnan ku no ta kara kara.
5. E kandidato ta komprondé un deskripsjon simpel, yudansa ofresé, un keho, un diskulpa i un spièrtamentu.
6. E kandidato ta komprondé informashon, konseho i/òf splikashon.

Tipo di teksto

- Teksto informativo
- Teksto persuasivo
- Teksto direktivo

Algún ehèmpel di tipo di teksto:

- Anunsio na programanan di radio i televishon.
- Instrukshon di, por ehèmpel, polis di tráfiko.
- Regla i mensahenan di propaganda den un supermerkadu.
- Servisio di informashon telefóniko kaminda e persona ta skucha un grabashon.
- Boletin di tempu.

Posibel tópiko

- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné den bida diario.
- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné na skol.
- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné den su profeshon.

9.2.3.3 ABILIDAT DI SKIRBI

Términonan Final

1. E kandidato tin suficiente abilidad di skirbi pa por ekspresá su mes den situashonnan skolar.
2. E kandidato tin suficiente abilidad di skirbi pa por ekspresá su mes den situashonnan den bisindario direkto.
3. E kandidato tin suficiente abilidad di skirbi pa por ekspresá su mes den situashonnan profeshonal.
4. E kandidato por duna informashon skirbí.
5. E kandidato por pidi informashon skirbí.
6. E kandidato por deskribí opheto, persona, akshon- i situashonnan den forma skirbí.
7. E kandidato por yena formulario.
8. E kandidato por skirbi karta simpel.
9. E kandidato por skirbi palabra di tur dia korektamente.
10. E kandidato por rekonosé palabra intenshonalmente robes skirbí, den frase.
11. E kandidato por koregí palabra intenshonalmente robes skirbí, den frase.

Tipo di teksto

- Frase lòs (pa yena)
- Teksto kòrtiku, simpel
- Karta kòrtiku, simpel
- Formulario

Algún ehèmpel:

- Pidi nifikashon di un frase òf konsepto desconosí.
- Traha òf kambia sita.
- Pidi/duna informashon.
- Introdusí bo mes òf un otro hende.
- Ofresé diskulpa, felisidat, pidi direkshon, kambia algu den un tienda.
- Gaba, aprobá, desaprobá algu.
- Duna instrukshon.

Posibel tópiko

- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné den bida diario.
- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné na skol.
- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné den su profeshon.

9.2.3.4 ABILIDAT DI PAPIA

Términonan Final

1. E kandidato tin sufisiente abilidad di papia pa por ekspresá su mes den situashonnan skolar.
2. E kandidato tin sufisiente abilidad di papia pa por ekspresá su mes den situashonnan den bisindario direkto.
3. E kandidato tin sufisiente abilidad di papia pa por ekspresá su mes den situashonnan profeshonal.
4. E kandidato por duna konseho oral.
5. E kandidato por pidi konseho oral.
6. E kandidato por deskribí un suseso oralmente.
7. E kandidato por diskulpá su mes oralmente.
8. E kandidato por indiká petishon, keho- i diferensianan oralmente.
9. E kandidato por parafrasiá oralmente.
10. E kandidato ta dominá e forman pa dirigí bo mes na otro di forma oral.
11. E kandidato por bisa su nòmber, bisa ku ken e ke papia, bisa relashoná ku kiko e ta yama, bisa ku e ta bèl bèk i por tuma despedida.
12. E kandidato por hiba kòmbersashonnan telefóniko kòrtiku i simpel.
13. E kandidato por spèl algu oralmente.

Algun ehèmpel:

- Pidi nifikashon di un frase òf konsepto deskonosí.
- Traha òf kambia sita.
- Pidi/duna informashon.
- Introdusí bo mes òf un otro hende.
- Ofresé diskulpa, felisítá, pidi direkshon, kambia algu den un tienda.
- Gaba, aprobá, desaprobá algu.
- Duna instrukshon.

Posibel tópiko

- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné den bida diario.
- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné na skol.
- Tópikonan ku e kandidato por bin den kontakto kuné den su profeshon.

9.2.4 Términonan Final Parti III:

Abilidad di idioma Hulandes

Aki bou nos ta duna un splikashon riba elaborashon di e Términonan Final, nivel A2, basá riba esnan di Abilidad di idioma Hulandes. Esaki ta na Hulandes.

De Naturalisatie-examens Nederlands toetsen het niveau A2 van het Europees Raamwerk, dat als volgt in het Raamwerk NT2 is omschreven:

Kan zinnen en de meest frequente woorden begrijpen die betrekking hebben op gebieden die van direct persoonlijk belang zijn. (bijvoorbeeld basisinformatie over zichzelf en zijn/haar familie, winkelen, plaatselijke omgeving, werk). Kan de belangrijkste punten in korte, duidelijke, eenvoudige boodschappen en aankondigingen volgen.

Sub-vaardigheden en Descriptoren Luisteren
1. Gesprekken tussen moedertaalsprekers verstaan Kan gewoonlijk het onderwerp bepalen in gesprekken om hem/haar heen, wanneer er langzaam en duidelijk gesproken wordt.
2. Luisteren naar aankondigingen en instructies Kan de hoofdzaken begrijpen in korte, heldere en eenvoudige boodschappen en aankondigingen. Kan eenvoudige aanwijzingen begrijpen.
3. Luisteren naar TV, video- en geluidsopnames Kan hoofdpunten van korte en duidelijke berichten op radio en tv begrijpen als onderwerp en context bekend zijn en wanneer er langzaam en duidelijk wordt gesproken.
Sub-vaardigheden en Descriptoren Lezen
Correspondentie lezen Kan korte, eenvoudige brieven, faxen en e-mails over vertrouwde onderwerpen begrijpen.
2. Oriënterend lezen Kan specifieke, voorspelbare informatie vinden in eenvoudig alledaags materiaal zoals advertenties, prospectussen, menu's, referentielijsten en roosters. Kan specifieke informatie in lijsten vinden en de benodigde informatie daaruit halen (bijvoorbeeld het gebruik van de Gouden Gids om bepaalde diensten of goederen te vinden). Kan alledaagse borden en mededelingen begrijpen: in openbare ruimtes zoals op straat, in restaurants, treinstations, en werkplaatsen, die bijvoorbeeld instructies of waarschuwingen voor gevaar betreffen.
3. Lezen om informatie op te doen Kan specifieke informatie vinden in eenvoudig geschreven materiaal dat hij/zij tegenkomt zoals brieven, brochures of korte krantenartikelen die gebeurtenissen beschrijven.
4. Instructies lezen Kan eenvoudige instructies bij apparatuur begrijpen die men in het dagelijks leven tegenkomt – zoals in een telefooncel.
Sub-vaardigheden en Descriptoren Spreken
1. Monologen Kan zijn/haar familie, woonomstandigheden, onderwijservaring, huidige of meest recente baan beschrijven. Kan in eenvoudige bewoordingen mensen, plaatsen en eigendommen beschrijven.
2. Een publiek toespreken Kan een eenvoudig, kort, vooraf ingeoeffend praatje houden over een bekend onderwerp. Kan op eenvoudige vragen reageren als hij/zij om herhaling kan vragen en enige hulp geboden wordt bij het formuleren van het antwoord.
Sub-vaardigheden en Descriptoren Schrijven
1. Correspondentie Kan heel eenvoudige persoonlijke brieven schrijven om dankbaarheid of verontschuldigheden overbrengen.
2. Aantekeningen, berichten, formulieren Kan een korte, eenvoudige boodschap noteren als om herhaling of herformulering gevraagd kan worden. Kan korte, eenvoudige aantekeningen of boodschappen gerelateerd aan zaken van onmiddellijke noodzaak schrijven.

9.2.5 Tópiko i temanan Parti III: Idioma Hulandes

Onderwerpen en thema's Naturalisatie examen Nederlands Caribisch gebied, vereist door het Ministerie van Veiligheid en Justitie

Onderwerp	Thema's
Nabuuerschap	Buurtbewoners Buurtactiviteiten Eigen situatie Gezinssamenstelling Land van herkomst Small talk
Scholing	Eigen verwachtingen en wensen ten aanzien van een school Kenmerk van het basisonderwijs Leerplicht
Veiligheid	Buiten spelen Verkeersveiligheid Zwemmen
Lezen en spelen	Boekje lezen Binnen spelen Gezelschapsspelletjes Tv- kijken
Vrije tijd	Vakantie Buiten spelen Sport Sportclub
Tandarts	Goede voeding Nieuwe afspraak maken Tanden poetsen Verstandig snoepen Verzorging gebit kind
Solliciteren	Gevolgde opleiding Motivatie voor het werk Samenwerken met collega's Taken op het werk Werkervaring
In gesprek over het Arbeidscontract	Kinderopvang Onkostenregelingen Overuren Proefperiode Salaris Vakantiedagen Werktijden
Overleggen met collega's	Gevaarlijke situaties Onvoorziene situaties Taakverdeling Uitvoering van werkzaamheden
In gesprek met collega's	Bedanken voor hulp van collega's Condoleance bij overlijden van familielid/vriend van collega Felicities bij verjaardag collega (huwelijk / geboorte kind) Gesprek over vakantieplannen Informeren naar zieke collega Zichzelf voorstellen aan nieuwe collega
Klantcontact bij handel en dienstverlening	Beschikbaarheid van product of dienst Gebruik van product of dienst Kwaliteit Prijs Schriftelijke productinformatie Vindplaats of locatie van het product

Onderwerp	Thema's
Instructies begrijpen	Instructies bij machines, apparaten, producten Instructies bij nieuwe taken of handelingen.
Aangifte doen bij de Politie	Beroving Diefstal Inbraak Mishandeling Verlies kostbaarheden
Betalingsverkeer	Bankrekening openen Bankrekening blokkeren Geld opnemen Machtiging

9.3 Anekso: ETE-Portal online

Bon Biní na 'online portal' di Expertisecentrum voor Toetsen & Examens

Les a siguiente informashon promé ku hasi petishon.

9.3.1 Login Portal

Krea 'MiPortal' online

Si na 2022, den periodo 2: 24 – 26 mei 2022, na 2023 i tambe na 2024 bo a krea un kuenta/account via 'ETE-Portal', nos ta informá bo ku e nòmber solamente a kambia i a bira 'MiPortal', automatikamente nos a hasi e transferensia di 'ETE-Portal' pa 'MiPortal'. Pues bo no mester krea di nobo 'MiPortal' online.

Entrante 2022, den periodo 2, ora bo inskribí via di e portal online bo ta krea bo propio kuenta/account.

Pa medio di 'MiPortal' riba e portal online bo por inskribí pa e èksamen i risbi e.o. bo:

- KONFIRMASHON DI BO INSKRIPSHON I PAGO
- KARTA KONVOKATORIO
- KARTA DI RESULTADO
- KORESPONDENSIA GENERAL

Na momento ku nos pone un korespondensia den 'MiPortal' online bo ta risibí un notifikashon via bo e-mail. Bo tin tur momento aksesu na bo 'MiPortal' online.

Prosedura pa traha 'MiPortal'

Pa traha 'MiPortal' taip bo e-mail adrès i krea bo password/kontraseña.

E 'password' mester konsistí di mínimo 8 signo, di kua mínimo 1 lèter kapital, 1 lèter chikí, 1 sifra i 1 signo spesial:

!	@	#	\$	%	^	&		((
---	---	---	----	---	---	---	--	---	---

NB. Si bo tin un e-mail di 'hotmail' tene 'kuenta' ku si bo no ta risibí un konfirmashon via di bo e-mail adrès, den e kaso ei bo tin ku wak den 'MiPortal' direktamente pa informashon ku bo a risibí.

Nota bo 'password' pa bo no lubidá esaki.

Informashon personal

Na momento ku bo traha 'MiPortal' bo ta yena bo datonan personal. Yena e formulario korekto i kompleto.

Un strea (*) na un pregunta ta nifiká ku e vèlt ta obligatorio.

Si bo datonan no ta korekto òf kompleto bo no por Krea 'MiPortal'. Bo mester bai bèk i kontrolá bo datonan.

Inskripshon

Despues ku bo krea 'MiPortal' bo por inskribí pa e Èksamen. Inskripshon ta tuma lugá riba **18 i 19 di febrüari 2025**. Inskripshon **ta habri** dia 18 di febrüari 2025 **for di 9 or di mainta**.

Kontrolá bo informashon personal. Despues yena bo formulario pa e èksamen i konfirmá esaki. Bo mester yena bo inskripshon den un biaha, sino bo mester kuminsá di nobo.

P'esei tuma nota promé ku kumnisa yena bo inskripshon, kua ta tur informason ku mester tin na man, lesa riba e siguiente página.

Na 'Kiko mester pa yena formulario di inskripshon', bo ta haña informasohn ku bo mester pa inskribí.

Ora bo manda bo inskripshon bo ta risibí un konfirmashon den bo e-mail box.

Tambe bo por kontrolá bo inskripshon den 'MiPortal' den e menu 'Estado aktual' i na 'Èksamen'.

Prosesá inskripshon

Na momento ku nos risibí bo inskripshon nos ta kontrolá esaki.

Nos ta informá bo via e portal online si bo inskripshon ta akordá i ki suma bo mester paga den e periodo konforme Planifikashon Èksamen di Naturalisashon 2025'. Esaki a tuma lugá riba 25 i 26 di mart 2025. Periodo pa kumpli ku pago, dor di esnan ku risibí e informashon ku nan inskripshon ta akordá, ta di 1 te ku 4 di aprel 2025.

Mester di yudansa?

Na hopi pregunta tin un splikashon.

Bo por habri esaki dor di klek riba e 'signo di pregunta': **?**, banda di e pregunta.

Si tòg bo tin pregunta tuma kontakto ku ETE via di e-mail naturalisashon@ete.cw

Remarke:

Si pa motibu fuera di nos alkanse tin kualke kambio den planifikashon, nos lo komuniká esaki efektivamente.

9.3.2 Kiko mester pa yena e formulario di inskripshon

Bo ta na punto pa bai hasi bo inskripshon pa partisipá na èksamennan di naturalisashon.

Bo mester krea 'MiPortal' si ta pa promé biaha bo ta inskribí. Si bo a inskribí na 2022 den periodo 2 i bo tin 'ETE-Portal', outomátikamente nos a hasi e transferensia di 'ETE-Portal' pa 'MiPortal'.

E proseso di inskripshon ta konsistí di tres parti:

- 01 Informashon personal
- 02 Èksamen
- 03 Manda formulario.

Promé ku inisiá e proseso di inskripshon, bo mester scan e siguiente dokumentonan pa asina bo por 'upload' nan den 'Informashon personal'

◆ Identifikashon bálido: Sédula

- Scan bo sédula bálido visibel:

- formato JPEG òf PNG òf PDF: sais no mas grandi ku 2mb

Si bo sédula a kaduká, scan huntu ku bo sédula ku a vense bo pasport bálido.

Scan e dokumentonan banda òf bou di otro.

◆ Pèrmit di estadia:

- Scan bo pèrmit di estadia visibel:

- formato JPEG òf PNG òf PDF: sais no mas grandi ku 2mb

Formato karta pèrmit di estadia òf e stèmpel di esei den pasport.

Si ta e stèmpel den pasport scan huntu ku esaki bo sédula bálido.

Scan e dokumentonan banda òf bou di otro.

- Si bo pèrmit di estadia a kaduká: Scan bo 'copy client visibel:

- formato JPEG òf PNG òf PDF: sais no mas grandi ku 2mb

Solamente si ta aplikabel, posibel kasonan spesífiko:

◆ Diploma i lista di sifra estudio sekundario (mulo/mavo/vsbo/hbs/havo/mms/vwo) optené den Reino Hulandes/Bèlgika/Sürnam.

Idioma papiamentu i hulandes mester ta riba bo lista di sifra. Si bo inskripshon ta pa e idioma ku bo falta.

- Scan bo diploma i lista di sifra visibel:

- formato JPEG òf PNG òf PDF: sais no mas grandi ku 2mb

◆ Sertifikado èksamen di naturalisashon optené entre 2008 te ku 2010

Si bo inskripshon ta pa e idioma ku bo falta.

- Scan bo sertifikado original visibel:

- formato JPEG òf PNG òf PDF: sais no mas grandi ku 2mb

◆ Karta Arbo

- Scan bo karta di Arbo original visibel:

- formato JPEG òf PNG òf PDF: sais no mas grandi ku 2mb

Si resultá ku e dokumentonan ta mas grandi ku 2mb bo no por 'upload' e dokumentonan.

Un súprika pa no surpasá e grandura di 2mb.

9.3.3 Algemene Gebruiksvoorwaarden Online Portaal

Naturalisatietoets

Algemene Gebruiksvoorwaarden Online Portaal Naturalisatietoets * Expertisecentrum voor Toetsen & Examens * ETE

1. Definities

- 1.1 Account: het persoonlijke profiel dat de Gebruiker aanmaakt, nadat deze heeft aangemeld op het Online Portaal om aan te melden om deel te nemen aan de naturalisatietoets.
- 1.2 Dienst: de dienst die het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens (ETE) online verleent als bedoeld in artikel 2 van deze gebruiksvoorwaarden.
- 1.3 Gegevens: alle informatie die de Gebruiker ter beschikking stelt aan het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens om gebruik te kunnen maken van de Dienst.
- 1.4 Gebruiker: de kandidaat die gebruik maakt van de Dienst.
- 1.5 Intellectuele Eigendomsrechten: alle rechten van intellectuele eigendom en daarmee verwante rechten, zoals auteursrechten, merkenrechten en octrooirechten.
- 1.6 Online Portaal: het besloten deel van de website van het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens dat zich bevindt op: <https://www.ete.cw>
- 1.7 Persoonsgegevens: gegevens die herleidbaar zijn tot de kandidaat, bijvoorbeeld de naam, de geboortedatum, het huisadres en het e-mailadres van de kandidaat.
- 1.8 Webformulier: het formulier waartoe de Gebruiker via het Online Portaal toegang heeft, om digitaal aan te melden voor de naturalisatietoets en in te dienen aan het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens.

2. De Dienst

- 2.1 De Dienst omvat de mogelijkheid voor de Gebruiker om op het Online Portaal van het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens via het op het Online Portaal toegankelijke Webformulier de aanmelding voor deelname aan de naturalisatietoets in te vullen en te versturen naar het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens.
- 2.2 Om toegang te kunnen krijgen tot het Webformulier op het Online Portaal dient de Gebruiker een Account aan te maken op de wijze zoals beschreven op het Online Portaal.
- 2.3 Tijdens de registratie dient de Gebruiker een e-mailadres op te geven waarmee toegang kan worden verkregen tot het Account. De Gebruiker staat er jegens het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens voor in dat de informatie die de Gebruiker bij het aanmaken van het Account verstrekt, compleet, waarheidsgetrouw, juist en actueel is.

3. Gebruikmaking van de Dienst

- 3.1 De Gebruiker staat er jegens het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens voor in dat hij zal handelen in overeenstemming met deze gebruiksvoorwaarden.
- 3.2 De kandidaat is te allen tijde zelf verantwoordelijk voor het correct invullen van de Gegevens tijdens gebruikmaking van het Online Portaal, de Dienst en tijdens het aanmaken van het Account.
- 3.3 Zodra de Gebruiker weet of een reden heeft te vermoeden dat een e-mailadres en/of wachtwoord in handen is/zijn gekomen van onbevoegden, moet de Gebruiker het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens daarvan op de hoogte stellen, onverminderd de eigen verplichting van de Gebruiker om direct zelfdoeltreffende maatregelen te treffen, zoals het veranderen van het wachtwoord.

4. Oneigenlijk gebruik van de Dienst

- 4.1 De Gebruiker staat er jegens het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens voor in dat hij geen oneigenlijk gebruik van het Online Portaal en de Dienst zal maken, onder meer door niet:
- gegevens in te vullen die op onwaarheden zijn gebaseerd en/of misleidend zijn, dan wel op enigerlei wijze incorrect of onrechtmatig zijn;
 - een valse identiteit aan te nemen;
 - gebruik te maken van het Online Portaal en/of de Dienst op een wijze die in strijd is met enige geldende wet- en regelgeving of naar het oordeel van het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens in strijd is met de openbare orde of goede zeden; en
 - in strijd te handelen met deze gebruiksvoorwaarden.
- 4.2 Indien het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens heeft vastgesteld dat de Gebruiker oneigenlijk gebruik van de Dienst heeft gemaakt, dan kan het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens onder meer besluiten het Account van de betreffende Gebruiker te blokkeren of te verwijderen, onverminderd andere maatregelen die het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens kan treffen op grond van de toepasselijke wet- en regelgeving.

5. Onderhoud, wijziging, buiten gebruik van de Dienst

- 5.1 Het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens zal zich naar redelijkheid inspannen om de Dienst te verlenen en om ervoor te zorgen dat het Online Portaal en het Webformulier niet gebrekkig functioneren en geen fouten of onduidelijkheden bevatten. Ondanks deze zorg en aandacht garandeert het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens op geen enkele wijze dat het Online Portaal en het Webformulier te allen tijde en zonder onderbrekingen of storingen toegankelijk is.
- 5.2 De technische eisen en faciliteiten die nodig zijn voor de Gebruiker zelf om van het Online Portaal en de Dienst gebruik te maken, waaronder begrepen maar niet beperkt tot hardware, internetaansluiting en/of mobiele telefoons alsmede de kosten voor het gebruik daarvan, komen voor rekening van de Gebruiker.
- 5.3 Het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens is gerechtigd, zonder voorafgaande bekendmaking en zonder daarvoor schadeplichtig te zijn, het Online Portaal en het Webformulier (tijdelijk) buiten gebruik te stellen en/of het gebruik daarvan te beperken indien zulks in haar opvatting noodzakelijk is, bijvoorbeeld in het kader van het redelijkerwijs benodigde onderhoud van het Online Portaal en/of het Webformulier.
- 5.4 Het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens is gerechtigd, zonder voorafgaande bekendmaking, procedurele en technische wijziging en/of verbetering op het Online Portaal en aan het Webformulier aan te brengen.
- 5.5 Het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens is gerechtigd, zonder voorafgaande bekendmaking en/of verdere uitleg en zonder daarvoor schadeplichtig te zijn, het Online Portaal en/of het Webformulier te sluiten.

6. Eigendom Online Portaal en Webformulier

- 6.1 De Intellectuele Eigendomsrechten met betrekking tot de Dienst, het Online Portaal en het Webformulier en alle informatie die het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens daarmee ter beschikking stelt aan de Gebruiker, waaronder mede begrepen de teksten, afbeeldingen, vormgeving, foto's, software, audiovisueel materiaal en overige materialen, berusten bij het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens en/of haar licentiegevers.
- 6.2 Het is uitdrukkelijk niet toegestaan om informatie, data en bestanden, gegevens, programma's en/of materialen te downloaden, te kopiëren, te wijzigen, openbaar te maken, of op enige andere wijze ter beschikking te stellen, voor directe of indirecte commerciële doeleinden te gebruiken of voor enig ander doeleinde te gebruiken dan de in deze gebruiksvoorwaarden genoemde doeleinden.
- 6.3 Het gebruik door de Gebruiker van het Online Portaal en de Dienst is beperkt tot hetgeen in deze gebruiksvoorwaarden is opgenomen. De Gebruiker dient geen handelingen te verrichten die inbreuk kunnen maken op de Intellectuele Eigendomsrechten van het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens, zoals het registreren van domeinnamen of merken die lijken op of identiek zijn aan enig object waarop het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens en/of haar licentiegevers Intellectuele Eigendomsrechten heeft. De Gebruiker erkent en aanvaardt dat enig ongeoorloofd gebruik van bestanden, gegevens en materialen waarop Intellectuele Eigendomsrechten rusten, inbreuk maakt op deze gebruikersvoorwaarden en op de toepasselijke wet- en regelgeving.

7. Beveiliging en verwerking Persoonsgegevens

- 7.1 Door de Gebruiker aan het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens verstrekte gegevens zullen conform alle toepasselijke wet- en regelgeving en gedragscodes ter zake de bescherming van persoonsgegevens, waaronder in ieder geval mede begrepen de Landsverordening Bescherming persoonsgegevens (P.B. 2010 no. 84), worden opgeslagen en verwerkt.
- 7.2 De Persoonsgegevens van de kandidaat worden door het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens uitsluitend verwerkt in het kader van de door de Gebruiker gedane aanmelding voor deelname aan de naturalisatietoets en de voortvloeiende activiteiten (uitslagbrief en certificaat) worden zonder toestemming van de kandidaat niet voor enig ander doel gebruikt of aangewend.
- 7.3 De Persoonsgegevens van de kandidaat worden door het Expertisecentrum voor Toetsen & examens op juiste en nauwkeurige wijze opgeslagen en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt.
- 7.4 De door de Gebruiker verstrekte Persoonsgegevens worden door het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens genoegzaam beveiligd tegen verlies of onrechtmatige verwerking, en worden door het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doel waarvoor de Gebruiker de Persoonsgegevens heeft verstrekt.
- 7.5 De kandidaat kan op ieder gewenst moment inzage verzoeken in de Persoonsgegevens die het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens van hem beschikbaar heeft.

8. Uitsluiting van aansprakelijkheid

- 8.1 Het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens is op geen enkele wijze aansprakelijk of schadeplichtig jegens de Gebruiker voor enige schade die voortvloeit uit of het gevolg is van het (tijdelijk) niet-beschikbaar zijn of (tussentijds) uitvallen van het Online Portaal en of het niet verlenen van de Dienst.
- 8.2 Voorts is het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens nimmer aansprakelijk voor schade als gevolg van:
- het onjuist, niet of niet volledig invullen van de relevante gegevens tijdens het aanmaken van het account of tijdens het invullen van het Webformulier;
 - de interpretatie door medewerkers van de Expertisecentrum voor Toetsen & Examens van onjuiste en/of onvolledige invulvelden van het Webformulier;
 - het niet, niet volledig of niet tijdig verzenden door de Gebruiker van het ingevulde Webformulier;
 - gewijzigde wet- en regelgeving of rechtspraak die betrekking hebben op de Dienst en/of het Online Portaal en redelijkerwijs niet verwerkt had kunnen zijn in het Online Portaal op het moment van gebruik daarvan door de Gebruiker.

9. Slotbepaling

- 9.1 Deze gebruiksvoorwaarden kunnen van tijd tot tijd eenzijdig door het Expertisecentrum voor Toetsen & Examens worden aangepast zonder dat daarvoor voorafgaande mededeling aan en/of toestemming van de Gebruiker is vereist.
- 9.1 Op deze gebruiksvoorwaarden, het gebruik en het bezoeken van het Online Portaal, het gebruik van het Webformulier, alsmede op iedere Dienst is het recht van Curaçao van toepassing.
- 9.2 Het Gerecht in Eerste Aanleg van Curaçao exclusief bevoegd om geschillen met betrekking tot deze gebruiksvoorwaarden, het gebruik en het bezoeken van het Online Portaal, het gebruik van het Webformulier, alsmede een Dienst, te beslechten.